

พฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเทคนิคเกษตรในเขตภาคเหนือ
ประเทศไทย

MORAL BEHAVIORS OF HOME ECONOMIC OFFICERS
IN NORTHERN REGION, THAILAND

โดย

นางสาวจิราพรรณ พันศิริกุล

เสนอ

บัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
เพื่อความรู้แห่งปัญญาเทคโนโลยีการเกษตรมหาวิทยาลัย
(สาขาส่งเสริมการเกษตร)

พ.ศ. 2533

(2)

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
เทคโนโลยีการเกษตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)
ปริญญา

ส่งเสริมการเกษตร
สาขา

ส่งเสริมการเกษตร
ภาควิชา

เรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรในเขตภาคเหนือของประเทศไทย

MORAL BEHAVIORS OF HOME ECONOMIC OFFICERS IN NORTHERN REGION,
THAILAND

นามผู้วิจัย นางสาวจิราพรรณ พันศิริกุล

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนิลา ทนผล)
วันที่ 29 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2533

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. นำชัย ทนผล)
วันที่ 29 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2533

..... กรรมการ
(อาจารย์สกล ชันธปราบ)
วันที่ 29 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2533

หัวหน้าภาควิชา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. นำชัย ทนผล)
วันที่ 29 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2533

บัณฑิตศึกษารับรองแล้ว

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อานนท์ เทียงตรง)
ประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
วันที่ 30 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2533

คำนิยม

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนิลา หนูผล รองศาสตราจารย์ ดร.นำชัย หนูผล และอาจารย์สุกิจ ชนธปราบ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณ ดร.สมปอง สรรวมศิริ ตัวแทนบัณฑิตศึกษาที่ได้เข้าร่วมชี้แนะในการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ดำเกิง ชำนาญคำ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรยา อภิชาติตระกูล ที่กรุณาตรวจและแก้ไขบทคัดย่อภาษาอังกฤษ และเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรในเขตภาคเหนือทุกท่าน ที่กรุณาให้ข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้ตลอดมา และที่สำคัญกว่าสิ่งใดทั้งปวงคือ พระคุณของบิดา มารดา ที่ให้การอบรมสั่งสอนและเป็นกำลังใจให้มุ่งมั่นในการศึกษาตลอดมา

จิราพรรณ วินศิริกุล

พฤษภาคม 2533

สารบัญเรื่อง

หน้า

สารบัญตาราง

(6)

สารบัญภาพ

(9)

บทคัดย่อ

(10)

บทที่ 1 บทนำ

1

ปัญหาการวิจัย

2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4

ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

4

นิยามศัพท์เฉพาะ

5

บทที่ 2 การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง

6

ความหมายของจริยธรรม

6

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางจริยธรรม

9

ภาคสรุป

13

สมมุติฐานการวิจัย

14

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

16

สถานที่ดำเนินการวิจัย

16

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

16

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

17

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

21

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

หน้า

การทดสอบแบบสอบถาม	22
วิธีการรวบรวมข้อมูล	22
การวิเคราะห์ข้อมูล	23
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	23
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	24
ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม	24
พฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร	
ในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะ	47
พฤติกรรมทางจริยธรรมใน 10 คุณลักษณะที่แตกต่างกันของเจ้าพนักงาน	
เคหกิจเกษตร อันเนื่องมาจากลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม	
ที่แตกต่างกัน	49
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	73
ผลการศึกษา	74
อภิปรายผลการศึกษา	77
ข้อเสนอแนะ	80
เอกสารอ้างอิง	82
ภาคผนวก	86
ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม	87
ภาคผนวก ข. ประวัติผู้วิจัย	110

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง

1	จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม	27
2	จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม ในคุณลักษณะด้านความเมตตา	30
3	จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม ในคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์	32
4	จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม ในคุณลักษณะด้านความสามัคคี	33
5	จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม ในคุณลักษณะด้านความเอื้อเฟื้อ	35
6	จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม ในคุณลักษณะด้านความยุติธรรม	36
7	จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม ในคุณลักษณะด้านความเสียสละ	38
8	จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม ในคุณลักษณะด้านการรักษาระเบียบวินัย	40

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตาราง

9	จำนวนและ เปอร์เซนต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม ในคุณลักษณะด้านความมีเหตุผล	42
10	จำนวนและ เปอร์เซนต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม ในคุณลักษณะด้านการประหยัดและออมทรัพย์	44
11	จำนวนและ เปอร์เซนต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม ในคุณลักษณะด้านความกตัญญูทวด	46
12	จำนวนและ เปอร์เซนต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม ในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะ	48
13	ความแตกต่างพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะ อันเนื่องมาจากความแตกต่างด้านอายุ	52
14	ความแตกต่างพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะ อันเนื่องมาจากความแตกต่างด้านสถานภาพการสมรส	56
15	ความแตกต่างพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะ อันเนื่องมาจากความแตกต่างด้านรายได้ของครอบครัว	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตาราง

- 16 ความแตกต่างพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะ
อันเนื่องมาจากความแตกต่างด้านขนาดของครอบครัว 64
- 17 ความแตกต่างพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะ
อันเนื่องมาจากความแตกต่างด้านอาชีพตามารดา 68
- 18 ความแตกต่างพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะ
อันเนื่องมาจากความแตกต่างด้านภูมิลำเนา 72

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ

- 1 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ

15

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : พฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรในเขตภาคเหนือ
ของประเทศไทย

ผู้วิจัย : นางสาวจิราพรรณ พินศิริกุล

ชื่อปริญญา : เทคโนโลยีการเกษตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : ส่งเสริมการเกษตร

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนิลา ทนผล)

๒๙ / ๗.๑. / ๒๕๖๓

การศึกษาถึงพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรในเขตภาคเหนือ
มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงพฤติกรรมทางจริยธรรมใน 10 คุณลักษณะของเจ้าพนักงานเคหกิจ
เกษตร และศึกษาถึงพฤติกรรมทางจริยธรรมที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากลักษณะส่วนบุคคล
เศรษฐกิจ สังคม ที่แตกต่างกัน

ข้อมูลในการศึกษา ได้รวบรวมจากเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรที่ปฏิบัติงานประจำสำนัก
งานเกษตรอำเภอ/กิ่งอำเภอ ทั้งหมดในเขต 17 จังหวัดภาคเหนือ และแบบสอบถามถูกนำมา
ใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่ศึกษาได้นำมาวิเคราะห์โดยเครื่องคอมพิวเตอร์
ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้คือ

1. ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากแต่งงานแล้วมีอายุเฉลี่ย 33 ปี และมีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ย 133,527 บาทต่อปี ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีบิดามารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งมีขนาดของครอบครัวโดยเฉลี่ย 5 คน และมีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท

2. ผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด 8 คุณลักษณะ คือ ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ ความมีเหตุผล การรักษาระเบียบวินัย การประหยัดและออมทรัพย์ และความกตัญญูทดแทน สำหรับคุณลักษณะความยุติธรรมและความเสียสละ ผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มากเท่านั้น แต่เมื่อวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะแล้วพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับพึงประสงค์มากที่สุด

3. ความแตกต่างในพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูล อันเนื่องมาจากความแตกต่างในแต่ละตัวแปร พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมาก (36-50 ปี) เป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะสูงกว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุน้อย (21-35 ปี) และผู้ให้ข้อมูลที่แต่งงานแล้วเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมสูงกว่าผู้ให้ข้อมูลที่เป็นโสด สำหรับผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ของครอบครัวมาก (มากกว่า 150,000 บาท) เป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมสูงกว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ได้น้อย (40,000-150,000 บาท) ซึ่งผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวใหญ่ 6 คนและมากกว่า) มีพฤติกรรมทางจริยธรรมสูงกว่าผู้ให้ข้อมูล ที่มีขนาดของครอบครัวปานกลาง (3-5 คน) และขนาดของครอบครัวเล็ก (2 คนและน้อยกว่า) ส่วนผู้ให้ข้อมูลที่บิดามารดาไม่รับราชการเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมสูงกว่าผู้ให้ข้อมูลที่บิดามารดารับราชการ และผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมืองมีพฤติกรรมทางจริยธรรมสูงกว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท

ABSTRACT

Title : Moral Behaviors of Home Economic Officers in
Northern Region, Thailand.

By : Jirapan Pinsirikul

Degree : Master of Agricultural Technology (Agricultural
Extension)

Major Field : Agricultural Extension

Chairman, Thesis Advisory Board : *Sunila Thanupon*

(Assistant Professor Dr. Sunila Thanupon)

29 May 1990

The purpose of this study was to investigate the aspects of moral behavior of home economic officers as well as differences in behavior due to personal, economic and social background.

The data were collected by means of questionnaires distributed to all home economic officers stationed at district and sub-district offices in 17 provinces in the northern region of Thailand. The data were analyzed and interpreted by computer, SPSS program.

1. The results of the study showed that the majority of informants were married rural residents, average 33 years of age with parents engaged in agriculture, and had average family income of 133,527 baht per year, with an average of 5 members in each family.

2. It was found that 8 aspects of moral behavior compassion, loyalty, steadiness, generosity, rationality, orderliness, frugality, and gratitude were rated "most desirable" while the other aspect, justice and devotion was rated "very desirable".

3. Differences in personal, economic and social background were found to result in differences in moral behavior. The married home economic officers of 6 and more than family size were found to have a higher level of moral behavior than others : 36-50 years old, having an annual income between 150,000 baht and higher and having father and mother engaged in non government official and being urban residents.

บทที่ 1

บทนำ

(INTRODUCTION)

ในภาวะที่ประเทศชาติกำลังพัฒนาได้มีการรับเอาเทคโนโลยีมาใช้กันอย่างกว้างขวาง ทำให้ความเจริญทางด้านวัตถุก้าวไปไกลกว่าความเจริญทางด้านจิตใจ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาสังคมหลายประการ ดังนั้นการพัฒนาทางด้านจิตใจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องมีการพัฒนา โดยเฉพาะจริยธรรมของบุคคลที่ถือได้ว่าเป็นคุณธรรมประการหนึ่งที่ต้องมีการพัฒนาจิตใจของบุคคล เนื่องจากการปฏิบัติธรรมตามความหมายทางพระพุทธศาสนาจะหมายถึง การนำเอาคุณธรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับชีวิตประจำวัน ดังหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนาซึ่ง พระเทพกวี (2529 : 210) ได้นำมาบรรยายไว้ในเรื่อง "จริยธรรมในการทำงาน" ที่เรียกว่า สาราณียธรรม คือ เมตตาการุณยธรรม เมตตาวิจิตรกรรม เมตตาโมกขกรรม สาธารณโภคี สีสัมมัญญา และสัมมัญญา ซึ่งรวมความแล้วหมายถึง การแสดงน้ำใจต่อกัน การเสียสละให้ปันทางวัตถุ การเคารพต่อระเบียบ เคารพต่อเหตุผล ยอมลดทอนฐานะ และไม่กระทำการที่เอาตนเองเป็นเกณฑ์ ถ้าปฏิบัติได้ดังนี้ก็จะเป็นที่รักเคารพ ไม่เกิดการขัดแย้งกัน จะมีความเมตตาเอื้อเฟื้อต่อกันและมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน นอกจากนั้นจะทำให้การปฏิบัติงานเต็มไปด้วยความสุขและประสบความสำเร็จ อันจะส่งผลถึงการพัฒนาประเทศ

ดังนั้น การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งมีความใกล้ชิดกับสังคมเกษตร อันเป็นสังคมส่วนใหญ่ของประเทศ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างเสริมจริยธรรมในตัวเจ้าหน้าที่ เนื่องจากเป็นผู้ปฏิบัติงานในระดับล่าง และเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ให้มีการประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย มีศีลธรรม และจริยธรรมในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจึงต้องมีคุณภาพทั้งด้านความรู้ความ

สามารถและความคิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านจิตใจซึ่งจะเป็นตัวบ่งชี้ทิศทาง กระตุ้นเร้า และผลักดันให้บุคคลทำงานด้วยความกระตือรือร้น ซื่อสัตย์สุจริต อดทน และรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมอย่างน่าเชื่อถือ

ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรได้มีแผนการพัฒนาศูนย์การด้านจริยธรรม ดังจะเห็นได้จากแผนการพัฒนาศูนย์ธุรกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (2525-2529) และต่อเนื่องถึงแผนพัฒนาศูนย์ธุรกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (2530-2534) ซึ่งได้บรรจุแผนการพัฒนาศูนย์การด้านจริยธรรมไว้อย่างต่อเนื่อง เรื่องเร่งรัดให้บุคคลมีความกระตือรือร้น มีอุดมการณ์ และมีความสำนึกในหน้าที่ที่ปฏิบัติด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน และมีการประพฤติปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหาของการวิจัย

(Statement of the Problems)

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร ผู้ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการช่วยปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของชาวชนบทให้ดีขึ้น โดยให้ความรู้ความเข้าใจ ให้การสนับสนุนส่งเสริมอาชีพและการปรับปรุงสภาพครอบครัว ซึ่งในการปฏิบัติงานก็จะต้องมีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ด้วย เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และอื่น ๆ รวมทั้งชาวชนบท ดังนั้นการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรจะต้องใช้ความพยายามอย่างมาก ทั้งการมีความรู้ความสามารถทางด้านคหกรรมศาสตร์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมายและประสบผลสำเร็จ ฉะนั้นการสนับสนุนการทำงานของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร ให้มีประสิทธิภาพของกรมส่งเสริมการเกษตรโดยการจัดการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน เป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถ การปลูกฝังอุดมการณ์ ค่านิยม และคุณธรรมในการปฏิบัติงาน ซึ่ง ยนต์ ชุ่มจิต (2526 : 34) ได้อ้างถึงคุณธรรมว่า คือการกระทำและความคิดที่ถูก

ต้องเหมาะสมในการทำหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องสมบูรณ์ รู้เหตุรู้ผลนี้เองที่กระตุ้นให้เจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร ได้เกิดแนวความคิดที่จะมุ่งปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลดีแก่ประชาชนในชนบท

ด้วยเหตุนี้จึงได้ทำการศึกษาถึงพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร ซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่ว่ามีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับใด และมีปัจจัยอะไรที่มีอิทธิพลต่อการประพฤติปฏิบัติจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives of the Study)

เพื่อเป็นการศึกษาถึงพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังต่อไปนี้

1. เพื่อทราบถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม ของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร
2. เพื่อสามารถระบุถึงพฤติกรรมทางจริยธรรมใน 10 คุณลักษณะ ของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร
3. เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมทางจริยธรรมใน 10 คุณลักษณะที่แตกต่างกันของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร อันเนื่องมาจากลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมที่แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(Expected Results)

จากผลการวิจัยครั้งนี้ คาดว่าจะได้ประโยชน์หลายสถาน ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร จะได้นำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายในการพัฒนาบุคลากรทางด้านจริยธรรม
2. เพื่อเป็นแนวทางและแหล่งข้อมูลของผู้ที่สนใจจะศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคลากรในงานวิจัยในครั้งต่อไป

ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

(Scope and Limitation of the Study)

1. ดำเนินการวิจัย พฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรที่ปฏิบัติงานประจำสำนักงานเกษตรอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในเขต 17 จังหวัดภาคเหนือ ระหว่างปี พ.ศ. 2532 เท่านั้น
2. ข้อมูลซึ่งใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร ในระหว่างวันที่ 4 กันยายน 2532 ถึง วันที่ 10 ตุลาคม 2532 เท่านั้น
3. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรใน 10 คุณลักษณะ คือ ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ ความยุติธรรม ความมีเหตุผล การรักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์ และความกตัญญูทดแทน

นิยามศัพท์เฉพาะ

(Definition of Terms)

พฤติกรรมทางจริยธรรม หมายถึง การกระทำที่บุคคลประพฤติปฏิบัติในทางที่ดีทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อสังคม และ เป็นที่ยอมรับของสังคมว่าถูกต้องดีงาม และพึงปฏิบัติ อันก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคมและประเทศชาติ

เจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร หมายถึง ข้าราชการสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตรที่มีคุณวุฒิประโยควิชาชีพชั้นสูง หรือปริญญาตรีทางคหกรรมศาสตร์ ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานส่งเสริมเคหกิจเศรษฐกิจ แก่แม่บ้านเกษตรกร

เคหกิจเกษตร หมายถึง การนำวิชาการต่าง ๆ ที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของครอบครัวเกษตร มาบริการทำให้เกิดประโยชน์ในครัวเรือน เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตและยกระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(REVIEW OF RELATED LITERATURE)

การศึกษาเพื่อทราบถึงพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลนั้น จำเป็นจะต้องค้นหาข้อมูลความจริงมาสนับสนุนมากมาย และการประเมินค่าโดยตรงนั้นจะได้ค่าที่จริงหรือสมบูรณนั้นค่อนข้างยาก จึงต้องอาศัยเครื่องมือและวิธีการวัดทางอื่นเข้ามาช่วย ทั้งนี้เพราะการแสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคล โดยลักษณะท่าทาง คำพูด ความคิด อารมณ์ และการตัดสินใจ อันเนื่องมาจากการกระตุ้นแรงเร้า (Stimulus) จะแสดงออกมาทาง ตา หู ลิ้น กาย และใจของบุคคล จะมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ที่ได้รับและปัจจัยที่เกี่ยวข้องซึ่ง วคิน อินทสระ (2518: 497-500) ได้กล่าวถึงจริยธรรมของบุคคลโดยทั่วไปไว้ดังนี้ จริยธรรมเป็นนิสัยในการเลือกที่จะกระทำการที่ถูกต้องเหมาะสมในหน้าที่ของตนอย่างสมบูรณ์ ด้วยความฉลาดรอบคอบ รู้เหตุรู้ผล และสังคมยอมรับว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อบุคคลและสังคมโดยรวม ทำให้มีความก้าวหน้า ความสงบสุข ฉะนั้นบุคคลที่เลือกปฏิบัติได้สมบูรณ์ดังนี้จะประสบผลสำเร็จในการดำเนินชีวิต

ความหมายของจริยธรรม

สำหรับความหมายของจริยธรรม (Morality) นั้นมีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ระบุความหมายไว้อย่างกว้างขวาง ดังเช่น Piagets, 1960 อ้างใน ยุพา ถันอาบ (2524 : 8-9) ให้ความหมายไว้ว่า จริยธรรมเป็นลักษณะประสบการณ์ของมนุษย์และหน้าที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการให้ความร่วมมือ การจัดเตรียมทางสังคม เรื่องความสนใจและอนามัยส่วนบุคคล ความสัมพันธ์ร่วมกันในรูปของการกระทำและสิทธิ เช่นเดียวกับ Kohlberg, 1967 อ้างใน สุเชษฐ มาเหรัมย์ (2519 : 4-5) กล่าวว่า จริยธรรมเป็นพื้นฐานของความยุติธรรม ถือเอาการกระจายสิทธิและหน้าที่อย่างเท่าเทียมกัน โดยมีได้หมายถึงเกณฑ์ซึ่งมีความเป็นสากลที่คนส่วนใหญ่รับไว้ทุกสถานการณ์ไม่มีการขัดแย้งเป็นอุดมคติ ดังนั้นพันธะทางจริยธรรม

จึงเป็นการเคารพสิทธิข้อเรียกร้องของบุคคลอย่างเสมอภาคกัน และ สุเชษฐ มาเหิรม (2519: 2) ให้ความเห็นว่า การที่บุคคลมีความเห็นอกเห็นใจกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน มีความเมตตากรุณา ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ตกทุกข์ได้ยาก เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์ ไม่คดโกงเห็นแก่ได้ ซึ่งรวมความแล้ว หมายถึง ความรู้สึกผิดชอบ (Conscience) ทำนองเดียวกับ วิรัช ลภีรัตนกุล (2526 : 178) ได้ให้ความหมายว่า กฎระเบียบหรือกฎเกณฑ์แห่งข้อบังคับที่ควบคุม หรือผู้ใช้วิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง (The Principles of Conduct Governing and Individual) ซึ่งอาจกำหนดขึ้นเป็นมาตรฐานแห่งพฤติกรรม (Standards of Behavior) ว่าจะต้องประพฤติปฏิบัติอย่างไรบ้าง ในการดำเนินการประกอบอาชีพนั้น ๆ และ วศิณ อินทสระ (2518 : ฆ-ง) ให้ความหมายเพิ่มเติมว่า ผู้มีจริยธรรมจะมีการกระทำที่ถูกต้องเหมาะสมในหน้าที่ของตนอย่างสมบูรณ์ ด้วยความฉลาดรอบคอบ รู้เหตุรู้ผล ถูกต้องตามกาลเทศะของบุคคล นอกจากนั้น กองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ (2524 : 3-4) ได้แยกจริยธรรมออกเป็นสองส่วน คือ

1. ค่านิยมทางจริยธรรม (Moral Value) เป็นส่วนที่เป็นลักษณะจิต (Trait) ที่สังเกตเห็นไม่ได้โดยตรง มีลักษณะความเชื่อ ความเห็นคุณค่า ความเต็มใจ และปรารถนาที่จะกระทำ (Commitment) หลักจริยธรรมต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันกับลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของตน ค่านิยมนี้จะมีอิทธิพลเป็นแรงจูงใจให้บุคคลมีความโน้มเอียงที่จะประพฤติปฏิบัติถูกต้องดีงาม สอดคล้องกับค่านิยมที่ตนเองยึดถือ

2. พฤติกรรมทางจริยธรรม (Moral Content) คือส่วนที่เป็นมาตรฐานของความประพฤติที่สังคมต้องการ การกระทำใด ๆ ของบุคคลถ้าสอดคล้องกับมาตรฐานของการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม ก็จัดว่าบุคคลนั้นมีพฤติกรรมทางจริยธรรม

จากการให้ความหมายจริยธรรมของนักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านสามารถสรุปได้ว่า จริยธรรมนั้นเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสม เพื่อที่จะอยู่ในสังคมได้ด้วยการกระทำทั้งทางกาย วาจา ใจ ที่ดีงาม อันก่อให้เกิดความสงบสุข ความเจริญก้าวหน้าทั้งของตนเอง ผู้อื่น และสังคม

จริยธรรมเกิดขึ้นได้อย่างไร

ต้นเหตุแห่งจริยธรรมในตัวบุคคลนั้น นักค้นคว้าวิจัยทางจิตวิทยาส่วนใหญ่ลงความเห็นว่า จริยธรรมเกิดขึ้นในตัวบุคคล โดยมีต้นเหตุมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมหรือการเรียนรู้จากสังคมเป็นสำคัญ และจากความคิดและประสบการณ์ของ D. Wright, 1975 อ้างใน สำราญ นิลทอง (2526 : 16) เชื่อว่า สังคมมีส่วนปั้นมนุษย์ให้มีลักษณะต่าง ๆ กัน ตามแต่ว่ามนุษย์จะอยู่ในกลุ่มใดของสังคม โดยระบุว่า เด็กเล็ก ๆ จะเรียนรู้โดยใช้วิธีการเลียนแบบผู้ที่มีอำนาจหรือผู้ที่ตนรัก จนในที่สุดเด็กจะยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคมมาเป็นหลักปฏิบัติของตนเอง นอกจากนี้ Skinner, 1971 อ้างใน สำราญ นิลทอง (2526 : 16) ได้ให้ความสำคัญของสิ่งแวดล้อม เช่น วัฒนธรรม จารีต ประเพณี ค่านิยม มีส่วนกำหนดเงื่อนไขทางสังคม ให้กับเด็กในสังคมนั้น ตั้งแต่กำเนิดมาเพื่อควบคุมพฤติกรรม ด้วยเหตุนี้ถึงแม้บุคคลจะไม่มีมาตรฐานทางจริยธรรม แต่เมื่อเติบโตขึ้น ก็ต้องมีพฤติกรรมทางจริยธรรมไปตามโครงสร้างทางวัฒนธรรมของสังคมนั้น

จึงสรุปได้ว่าต้นเหตุแห่งจริยธรรมในตัวบุคคลนั้นเกิดจากการได้รับอิทธิพลมาจากสังคม คือ พฤติกรรมทางจริยธรรมจะเกิดจากความพยายามของบุคคล ที่จะปรับตัวให้สอดคล้องกับโครงสร้างของสังคม จนเกิดเป็นลักษณะนิสัยที่พึงปฏิบัติ เพื่อจะสามารถมีชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

องค์ประกอบของจริยธรรม

จากการศึกษาของนักวิชาการหลาย ๆ ท่านในเรื่ององค์ประกอบของจริยธรรมนั้น ต่างก็ได้รวบรวมและสรุปองค์ประกอบของจริยธรรมออกเป็น 4 ลักษณะ คือ (ยุพา ถันอาบ, 2524 : 9, ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจจนิก, 2520 : 4-6, สำราญ นิลทอง, 2526 : 15)

1. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ในสังคมของตนเองนั้นถือว่าการกระทำชนิดใดดีควรกระทำและการกระทำชนิดใดเลวควรงดเว้น ลักษณะและพฤติกรรมประเภทใด

เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมมากนักน้อยเพียงใดเท่ากับเป็นกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อห้าม ข้อควรปฏิบัติ ทางสังคมและศาสนาที่ต้องเรียนรู้ในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของสังคม

2. ทศคติเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่าง ๆ ว่าตนเองชอบหรือไม่ชอบลักษณะนั้น ๆ เพียงใด สอดคล้องกับค่านิยมหรือแตกต่างกันไปก็ได้ ทศคติเชิงจริยธรรมมีความหมายกว้างกว่าความรู้เชิงจริยธรรม เพราะรวมเอาความรู้เชิงจริยธรรมและความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ ไว้ด้วยกัน

3. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งในสถานการณ์นั้นๆ เหตุผลดังกล่าวช่วยให้ทราบเหตุจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำของบุคคล ซึ่งการกระทำบางอย่างอาจขัดกับความรู้สึกของบุคคลส่วนใหญ่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเหตุผลและสถานการณ์เป็นสำคัญ

4. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบหรือต่อต้านการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมในสังคมนั้น พฤติกรรมที่สังคมยอมรับ เช่น การให้ทาน การเสียสละ ซื่อตรง ไม่เอาเปรียบผู้อื่น การช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น และในทางตรงข้ามเป็นพฤติกรรมที่สังคมไม่ยอมรับควรต่อต้าน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางจริยธรรม

พฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลจะแสดงออกมาอย่างไร เป็นที่พึงประสงค์ของสังคมหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ทั้งที่มาจากตัวบุคคลเองและสิ่งแวดล้อมในสังคม จึงเป็นการสมควรที่จะนำปัจจัยเหล่านั้นมาแสดงให้เห็นชัดเจน ถึงอิทธิพลที่มีต่อการแสดงออกทางจริยธรรมของบุคคล โดยเฉพาะเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรที่กำลังทำการศึกษาอยู่ ดังการตรวจเอกสารต่อไปนี้

อายุ จากการศึกษาของ สุนทรินทร์ ธนโกไสย (2521 : 189-190) พบว่า ในวัยผู้ใหญ่บุคคลจะมีความต้องการความคิดเห็นที่ให้ความพอใจ และมีความคิดเห็นที่ดีต่อตนเองและบุคคลอื่น ต้องการทำให้ตนเองเป็นประโยชน์และมีความสำคัญสำหรับบุคคลอื่น ต้องการทำสิ่งต่าง ๆ ให้ตนเอง และในวัยผู้ใหญ่ตอนปลายพฤติกรรมต่าง ๆ เริ่มลดลงด้วยความสามารถทางกายก็ลดลง จึงมีผลเกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยผู้ใหญ่ทุกคนจะมีความระมัดระวังมากขึ้น จะป้องกันรักษาตนเองให้ปลอดภัย มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการสูญเสียตำแหน่ง ฐานะ เงินรายได้ และความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย และ Kohlberg, 1967 อ้างใน ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524 : 10) ได้รายงานไว้ว่า บุคคลที่มีอายุมากจะมีพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตนที่ไม่แตกต่างจากบุคคลที่มีอายุน้อย ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมทางจริยธรรมส่วนมากนั้นจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่บุคคลกำลังประสบอยู่มากกว่าจะขึ้นอยู่กับลักษณะนิสัยเชิงจริยธรรมของบุคคลแต่เพียงอย่างเดียว และบุคคลอาจมีพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกันแต่มีเหตุผลในการเลือกที่แตกต่างกัน

สถานภาพการสมรส นักวิจัยทางสังคมศาสตร์ได้กล่าวว่า สถานภาพการสมรสเป็นตัวแปรที่สำคัญตัวหนึ่ง ซึ่งทำให้พฤติกรรมของบุคคลแตกต่างกันไป จากผลการศึกษาของ อารง สุทธศาสตร์ (2527 : 264) ยืนยันว่า คนโสดกับคนที่สมรสแล้วจะแตกต่างกันในความรู้สึกของจุดมุ่งหมายแห่งชีวิต คือ คนโสดมีความรู้สึกที่ไม่ค่อยมั่นคง ขาดจุดมุ่งหมายที่แน่นอนแห่งชีวิต ขาดที่ยึด ขาดบุคคลที่จะรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งหรืออุทิศให้ ส่วนบุคคลที่สมรสแล้วจะมีลูกเมียเปรียบเสมือนหลักหรือจุดมุ่งหมายที่ตนจะต้องอุทิศให้และปกป้อง นอกจากนี้ยังมีความรู้สึกว่ามีจุดมุ่งหมายปลายทางในชีวิตมีความมั่นคง นอกจากนั้น ชัยวัฒน์ ปัญจพงศ์, สุรีย์ กาญจนวงศ์ และ จารุณี นະวิโรจน์ (2524 : 52-60) ได้ศึกษาพบว่า การสมรสจะทำให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันสูงขึ้น ตามธรรมชาติมนุษย์จะให้ความช่วยเหลือในระหว่างเพศมากกว่าเพศเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าระหว่างเพศนั้นเป็นสามีภรรยาไปด้วยแล้ว ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะมีสูงขึ้น และการสมรสยังทำให้มีความรอบคอบ มีความนึกคิดที่สุขุม หรือที่เรียกว่าเป็นผู้ใหญ่ขึ้น เพราะมีความรับผิดชอบสูง จะทำสิ่งใดก็มีความสุขุม มีเหตุผลมากยิ่งขึ้น จึงพอที่จะสรุปได้ว่า สถานภาพการสมรสมีความสัมพันธ์ต่อการแสดงออกในด้านการให้ความช่วยเหลือสังคมที่แตกต่างจากบุคคลที่มีสถานภาพที่เป็นโสด

รายได้ของครอบครัว จากการศึกษาของ Key, 1970 และ Burton, 1963 อ้างใน สุนัดกิต จักรสุรเชษฐ์ (2529 : 22) อธิบายว่า ถ้าเปรียบเทียบการตัดสินใจจริยธรรมของเยาวชน ผู้มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่างกันแล้ว จะพบว่าเด็กที่เกิดมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ จะมีการพัฒนาการทางจริยธรรมช้ากว่าเด็กที่เกิดมาจากครอบครัวที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางหรือสูง มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของดวงเดือน พันธมนาวิน (2524 : 22) ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับระดับเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ในอันที่จะช่วยเพิ่มหรือลดความเร็วของการพัฒนาการทางจริยธรรมของเยาวชน ซึ่งแตกต่างจากผลการศึกษาของ วิระวรรณ อามระดิษ, 2522 อ้างใน วิเชียร ทองนุช (2521 : 28) ได้ยืนยันว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มาจากครอบครัวซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยที่แตกต่างกันข้างต้นพบว่า มีทั้งความขัดแย้งและความสอดคล้องกันจึงไม่อาจสรุปได้ว่า รายได้ของครอบครัวมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการคิดซึ่งแสดงออกมาทางด้านการใช้ปัญญาและเหตุผลในการพิจารณาตัดสินว่าสิ่งใดถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง และเป็นพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ

ขนาดของครอบครัว จากการศึกษาของ โสภา ชูพิกุลชัย และ อรทัย ชื่นมนุชย์ (2518 : 45) ได้เสนอความคิดเห็นว่า ครอบครัวจะแตกต่างกับระบบสังคมที่ใหญ่กว่า ในแง่ที่ว่าครอบครัวเป็นกลุ่มเบื้องต้น (Primary group) ที่มีการติดต่อสัมพันธ์กันภายในครอบครัว ซึ่งมีลักษณะที่มีความสนิทสนมใกล้ชิดกันนี้เอง ที่ทำให้ครอบครัวมีอิทธิพลต่อลักษณะท่าทาง ทัศนคติ และค่านิยมต่าง ๆ ของตัวบุคคลในครอบครัว นอกจากนี้ Alster, 1974 อ้างใน วิเชียร ทองนุช (2521 : 26-27) ได้ศึกษาในเด็กอายุ 13 ปี เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นฐานทางครอบครัวและพัฒนาการทางจริยธรรม พบว่าครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาทางจริยธรรมของบุตร โดยความรัก ความใกล้ชิดสนิทสนมของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร จะสามารถพยากรณ์วุฒิภาวะทางจริยธรรมของบุตรได้ และการศึกษาของ Kane, 1975 อ้างใน วิเชียร ทองนุช (2521 : 27) ได้ศึกษาถึงบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับการพัฒนาทางจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างชายหญิง ที่มีพี่น้องร่วมบิดามารดา จำนวน 12 คน พบว่า การกระจายของพฤติกรรมทางจริยธรรมไม่ปะติดปะต่อกัน อันเนื่องมาจากองค์ประกอบทางความรักของครอบครัว ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า

จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา เป็นปัจจัยตัวหนึ่งที่กำหนดให้พฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลแตกต่างกัน

อาชีพของบิดามารดา จากการศึกษา ดวงเดือน พันธุนาวัน และ เพ็ญแข ประจักษ์-ปัจจนิก, 2520 อ้างใน ยุพา ถิ่นอาบ (2524 : 18-19) พบว่า การพัฒนาจริยธรรมของเยาวชนไทย ซึ่งมีผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีการพัฒนาการทางจริยธรรมที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเช่นเดียวกับ บัญชร แก้วส่อง (2522 : 58-61) ได้ยืนยันไว้นักเรียนระดับอายุ 12-18 ปี ที่มีบิดามารดามีอาชีพแตกต่างกัน จะมีการคิดการใช้เหตุผลในการตัดสินใจที่จะเชื่อถือและประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องดีงามแตกต่างกัน โดยพยายามประพฤติปฏิบัติให้สอดคล้องกับลักษณะอาชีพของตน จากผลการศึกษาดังกล่าว จึงสามารถสรุปได้ว่า อาชีพที่แตกต่างกันของผู้ปกครองจะส่งผลถึงลักษณะความรู้ ความคิด และความเชื่อถือในการประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องดีงามแตกต่างกันของบุตรด้วย

ภูมิฐานะ จากการศึกษาของนักสังคมศาสตร์บางท่าน ได้พบว่า อิทธิพลของสังคมและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลโดยตรงต่อการพัฒนาจริยธรรมของบุคคล ดังนั้นถ้าบุคคลอยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ก็จะทำให้มีการพัฒนาการทางจริยธรรมแตกต่างกัน ดังผลการศึกษาของ วิเชียรทองนุช (2521 : 104) ได้ยืนยันว่า นักเรียนที่มีถิ่นที่อยู่ในเมืองและชนบท จะมีการพัฒนาการทางด้านการคิดให้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Parsons, 1982 อ้างใน ศักดิ์ เจริญบุรีรัตน์ (2526 : 27) ได้อธิบายว่า การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนที่มีสภาพถิ่นที่อยู่ในเมืองและนอกเมือง มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า ภูมิฐานะที่แตกต่างกันของบุคคลจะทำให้มีการแสดงออกทางด้านความรู้ ความคิด ในการคิดหาเหตุผลว่าสิ่งใดควรกระทำสิ่งใดไม่ควรกระทำแตกต่างกัน

ภาคสรุป (Overview)

สังคมปัจจุบันอยู่ในสภาพที่เสื่อมจากศีลธรรมและธรรมะที่สังคมว่าดีงาม การไม่ยึดถือคุณธรรมที่เคยปฏิบัติมาแต่เดิม เช่น ละอายต่อการเอาเปรียบหรือกอบโกยอำนาจและประโยชน์จากผู้อื่นซึ่ง ๆ หน้า ก็กลับกลักรกระทำโดยปราศจากความละอาย เคยเอื้อเฟื้อแสดงความมีคุณธรรม ความเมตตา ด้วยน้ำใจ ก็กลับกลักรกระทำเพื่อหวังผลตอบแทน หรือไม่เอื้อเฟื้อเลย ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็นตัวบ่งชี้ถึงสภาพความเสื่อมทางจริยธรรม เมื่อเป็นเช่นนี้หลายฝ่ายต่างก็ได้คำนึงถึงและหาทางแก้ไข ดังเช่น แผนพัฒนาบุคลากรของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นการทำงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรด้านจิตใจ โดยจัดการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาจริยธรรมและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ กฎ ระเบียบ วินัยของทางราชการ เพื่อปลูกฝังอุดมการณ์ วินัยในการปฏิบัติงาน รวมถึงการเสริมสร้างบุคลิกภาพทางด้านจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของกรมส่งเสริมการเกษตร ให้รู้จักตนเองว่ามีฐานะ ความรู้ ความสามารถ อาชีพ หน้าที่การงาน ความรับผิดชอบและการประพฤติปฏิบัติตนในการทำงานเป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ ดังนั้นพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของกรมส่งเสริมการเกษตร จึงเป็นตัวแปรสำคัญในการบ่งชี้ถึงแผนการพัฒนาบุคลากรของกรมส่งเสริมการเกษตร ว่าดำเนินงานประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับใด

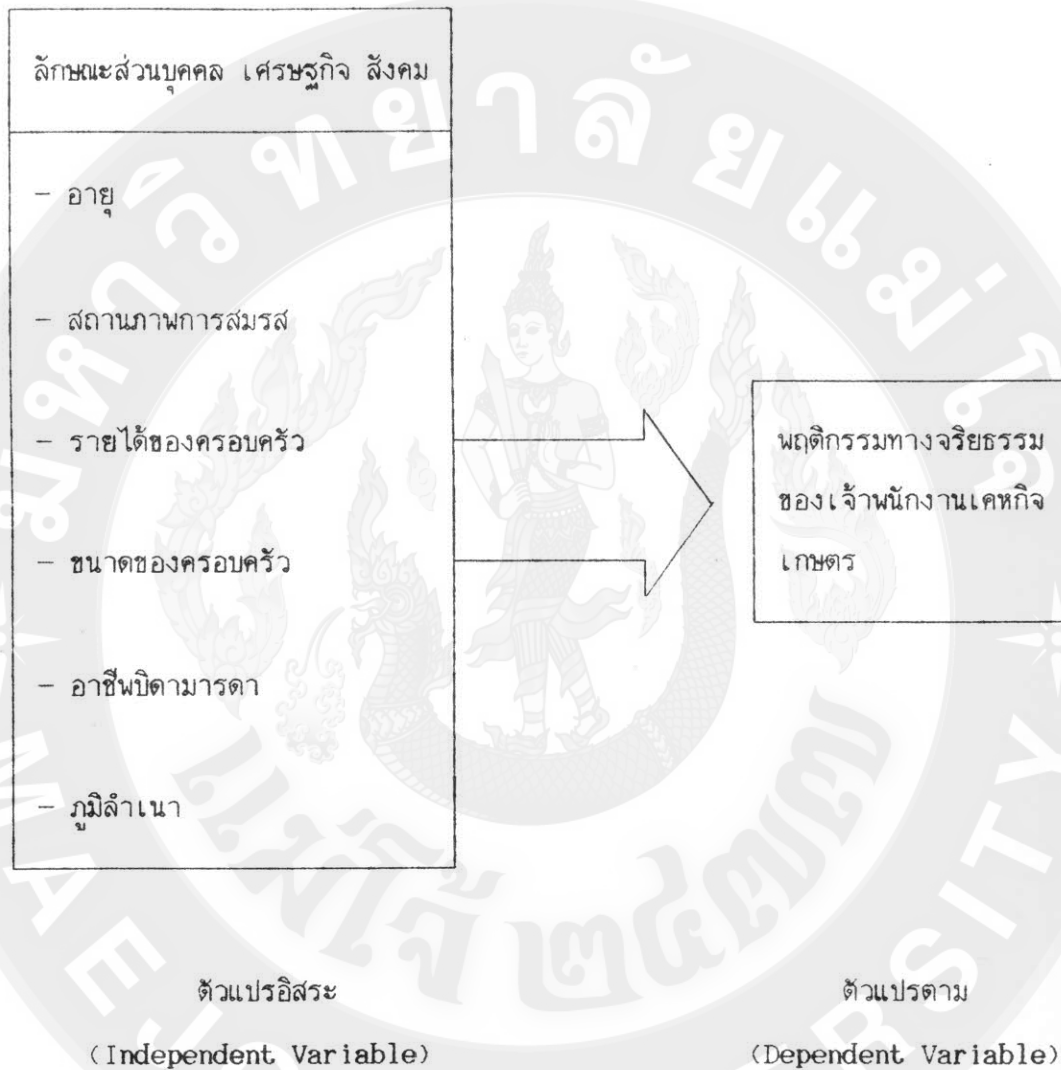
ผลจากการตรวจเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางจริยธรรมสามารถที่จะสรุป เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ได้ว่า "จริยธรรม" คือแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสม เพื่อที่จะอยู่ได้ในสังคมด้วยการกระทำทั้งทางกาย วาจา ใจ ที่ดีงามอันก่อให้เกิดความสงบสุข ความเจริญก้าวหน้าทั้งตนเอง ผู้อื่น และสังคม ซึ่งจริยธรรมจะเริ่มก่อตัวและเกิดขึ้นตั้งแต่วัยทารกถึงวัยผู้ใหญ่ โดยการเรียนรู้ของบุคคลตามการพัฒนาการทางประสาทสัมผัส พฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคล จะเป็นความพยายามที่จะปรับตัวให้สอดคล้องกับโครงสร้างของสังคม จนเกิดเป็นลักษณะนิสัยที่พึงปฏิบัติ เพื่อที่จะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งมีองค์ประกอบของจริยธรรมอันประกอบด้วย 1) ความรู้เชิงจริยธรรม คือ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อควรปฏิบัติทางสังคมและศาสนาที่บุคคลจะต้องเรียนรู้ในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของ

สังคม 2) ทศนคติเชิงจริยธรรม คือ ความรู้สึกของบุคคลในลักษณะที่บ่งบอกถึงความชอบ ไม่ชอบ 3) เหตุผลเชิงจริยธรรม คือ การแสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งจะขึ้นอยู่กับเหตุผลและสถานการณ์ ในการเลือกปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง 4) พฤติกรรมเชิงจริยธรรม คือ พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาเป็นที่ยอมรับชมชอบในสังคม หรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นพฤติกรรมที่สังคมยอมรับก็ย่อมได้ นอกจากนั้นยังพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคล คือ ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม ได้แก่ อายุ สถานภาพการสมรส รายได้ของครอบครัว ภูมิสำเนา อาชีพของบิดามารดา ขนาดของครอบครัว ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะทำให้บุคคลมีพฤติกรรมทางจริยธรรมแตกต่างกัน ดังแสดงในกรอบแนวความคิดรวบยอด ความสัมพันธ์ของตัวแปรในแผนภูมิที่ 1

สมมุติฐาน (Hypothesis)

เจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจาก อายุ สถานภาพการสมรส รายได้ของครอบครัว อาชีพของบิดามารดา และภูมิสำเนาที่แตกต่างกัน

ภาพ 1 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย (METHODOLOGY)

การวิจัยพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรในเขตภาคเหนือ ได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย (Locale of the Study)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในพื้นที่เขตภาคเหนือ จำนวน 161 อำเภอ/กิ่งอำเภอ ใน 17 จังหวัด ที่มีเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร ปฏิบัติงานประจำสำนักงานเกษตรอำเภอ/กิ่งอำเภอ ได้แก่ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง สุโขทัย กำแพงเพชร ตาก พะเยา เชียงราย แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน พิจิตร อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย (The Respondents)

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร ซึ่งปฏิบัติงานประจำสำนักงานเกษตรอำเภอ/กิ่งอำเภอ ใน 17 จังหวัดภาคเหนือ โดยมีการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลมีจำนวนทั้งหมด 161 คน จึงไม่เหมาะสมและเพียงพอในการสุ่มตัวอย่าง ซึ่ง นาสัย ทุนผล (2530 : 166) ได้กล่าวสนับสนุนว่า "งานวิจัยใดที่มีขนาดของประชากรเป้าหมายไม่มากเกินไปกำลังความสามารถ อยู่ในวิสัยที่จะศึกษาเก็บข้อมูลทุกหน่วยได้ ก็ควรจะศึกษาประชากรทั้งชุด เพื่อความถูกต้องแม่นยำและไม่จำเป็นต้องใช้สถิติมาประมาณหรือทดสอบสมมุติฐานอีก" ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าพนักงานเคหกิจ

เกษตรทั้งหมด จำนวน 161 คน และภายหลังจากได้รับแบบสอบถามกลับคืนจึงทราบว่า มีจำนวน 2 อำเภอที่ไม่มีเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรประจำอยู่ โดยเกษตรอำเภอเป็นผู้ส่งหนังสือแจ้งให้ทราบ คืออำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง และอำเภอหนองช้าง จังหวัดอุทัยธานี จึงเหลือจำนวนผู้ให้ข้อมูลที่มีคำตอบสมบูรณ์ 159 คน

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

(Operational Definitions)

พฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร หมายถึง การประพฤติดี ประพฤติชอบ ทางกาย วาจา ใจ และกระทำหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องเหมาะสม โดยเลือกกระทำสิ่งที่ดีด้วยความฉลาดรอบคอบ รู้เหตุรู้ผล ถูกต้องตามกาลเทศะ และเป็นที่ยอมรับของสังคมว่าดีงาม อันก่อให้เกิดความสงบสุขแก่ตนเองและสังคม

ความเมตตา หมายถึง การคิดดี มุ่งดี ปราศจากอคติ ต่อดตนเองและผู้อื่น ทั้งทางกาย วาจา ใจ ด้วยการกระทำที่ละเว้นจากการมุ่งร้ายและเบียดเบียนผู้อื่นเพื่อให้ผู้อื่นเป็นสุข

ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องตรงไปตรงมาทั้งทางกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

ความสามัคคี หมายถึง การร่วมมือกันทำกิจกรรมด้วยความพร้อมเพรียง เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อทำให้งานนั้นบรรลุเป้าประสงค์ โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว

ความเอื้อเฟื้อ หมายถึง การให้ปันทางกำลังกาย ทางวัตถุ และการให้ความร่วมมือกับผู้ร่วมงานหรือผู้อื่น ด้วยความเต็มใจ และกระทำด้วยความตั้งใจ เพื่อให้การทำกิจกรรมเป็นไปด้วยความราบรื่น

ความยุติธรรม หมายถึง การปฏิบัติด้วยความเที่ยงตรงสอดคล้องกับความเป็นจริงและเหตุผล ไม่มีความลำเอียงอันเนื่องมาจากเหตุผลส่วนตัว

ความมีเหตุผล หมายถึง ความสามารถในการใช้ปัญญา ไตร่ตรอง พินิจให้ประจักษ์ มีความยับยั้งชั่งใจ โดยไม่ผูกพันกับอารมณ์และความยึดมั่นของตนที่มีอยู่เดิม ซึ่งอาจทำให้เกิดความผิดพลาดได้

การรักษาระเบียบวินัย หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อตกลงที่สังคมยอมรับ โดยที่ตนเองมองเห็นความสำคัญในการปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์นั้นว่ามีประโยชน์ต่อตนเองและสังคมส่วนรวม

ความเสียสละ หมายถึง การช่วยเหลือกัน โดยการให้ปันสิ่งของแก่ผู้อื่นที่ควรให้ทั้ง กำลังกาย กำลังปัญญา และกำลังทรัพย์ การประพฤตสิ่งที่ดีเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นรวมทั้งการสละเวลาให้ทางราชการ

การประหยัดและออมทรัพย์ หมายถึง การพิจารณาจัดสรรวิธีการใช้จ่ายเงินรายได้ที่มีอยู่อย่างเหมาะสม พอควรแก่ฐานะ และเก็บทรัพย์สินบางส่วนไว้ใช้ในเวลาที่จำเป็นเพื่อเป็นทุนสำรองในการดำรงชีพตนเองและครอบครัวสืบต่อไปได้

ความกตัญญูทดแทน หมายถึง การเป็นผู้ที่มีความสำนึกบุญคุณของผู้ที่ให้ความช่วยเหลือแก่ตนและตอบแทนสนองคุณตามสภาพอันควร

สำหรับแบบวัดพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะที่กล่าวมานี้ จะสร้างแบบสอบถามโดยใช้วิธีการ Projective technique ซึ่งเป็นการศึกษาทางอ้อมและยึดหลักการที่ว่า ถ้าบุคคลมีโอกาสที่จะแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งเร้าอย่างเสรี บุคคลนั้นย่อมแสดงความรู้สึก ทศนคติ และความเชื่อของตนเองออกมาในปฏิกิริยานั้นด้วย (บุญส่ง แก้วนิล, 2519 : 22)

ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะสร้างเป็นประเภทปลายปิด จำนวน 50 ข้อ โดยกำหนดแนวทางการสร้างสถานการณ์ดังนี้

1. เป็นสถานการณ์ทั่ว ๆ ไปที่ผู้ตอบมีโอกาสประสบในชีวิตประจำวัน
2. เป็นสถานการณ์ที่ไม่เกินความเป็นจริง จนผู้ตอบไม่มีโอกาสได้กระทำจริง
3. เป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะที่ต้องการศึกษา
4. คำถามแต่ละข้อเป็นสถานการณ์ที่ต้องอาศัยการตัดสินใจของผู้ตอบ ที่จะเลือกปฏิบัติในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ตามความรู้สึกของตนเองมากที่สุด
5. คำถามแต่ละข้อจะเป็นปรนัย ที่กำหนดตัวเลือกให้ 4 ตัวเลือก โดยตัวเลือกข้อแรกเป็นสถานการณ์ในลักษณะพฤติกรรมทางจริยธรรมที่ไม่พึงประสงค์ คือ ลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงการกระทำที่ทำให้ตนเอง บุคคลอื่น และสังคมเดือดร้อน ตัวเลือกข้อที่สอง เป็นสถานการณ์ในลักษณะพฤติกรรมทางจริยธรรมที่พึงประสงค์น้อย คือลักษณะที่ไม่แสดงให้เห็นถึงการกระทำให้ตนเอง บุคคลอื่น และสังคมเดือดร้อน จนการกระทำชั่ว ตัวเลือกข้อที่สามเป็นสถานการณ์ในลักษณะพฤติกรรมทางจริยธรรมที่พึงประสงค์มาก คือลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงการกระทำดี กระทำถูกต้อง ทำประโยชน์ให้กับตนเองและบุคคลอื่น ตัวเลือกข้อที่สี่เป็นสถานการณ์ในลักษณะพฤติกรรมทางจริยธรรมที่พึงประสงค์มากที่สุด คือลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงการกระทำดี กระทำถูกต้อง ทำประโยชน์ให้ตนเอง บุคคลอื่น และสังคม ตลอดจนแก้ปัญหาด้วยวิธีการใช้เหตุผล

การกำหนดค่าคะแนนพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรในแต่ละคุณลักษณะนั้น จะกำหนดค่าคะแนนตัวเลือกดังนี้

1. ตัวเลือกซึ่งมีลักษณะพฤติกรรมทางจริยธรรมที่ไม่พึงประสงค์จะมีค่าคะแนนเท่ากับ หนึ่งคะแนน
2. ตัวเลือกซึ่งมีลักษณะพฤติกรรมทางจริยธรรมที่พึงประสงค์น้อยจะมีค่าคะแนนเท่ากับ สองคะแนน
3. ตัวเลือกซึ่งมีลักษณะพฤติกรรมทางจริยธรรมที่พึงประสงค์มากจะมีค่าคะแนนเท่ากับ สามคะแนน

4. ตัวเลือกที่มีลักษณะพฤติกรรมทางจริยธรรมที่พึงประสงค์มากที่สุดจะมีค่าคะแนนเท่ากับสี่คะแนน

ในการจัดระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจแต่ละคุณลักษณะนั้น ได้จากการนำค่าคะแนนของผู้ที่ได้เลือกตอบทั้ง 5 สถานการณ์มารวมกัน ถ้าผู้ใดได้คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.01-1.75 เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับไม่พึงประสงค์, 1.76-2.50 เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับพึงประสงค์น้อย, 2.51-3.25 เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับพึงประสงค์มากและ 3.26-4.00 เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับพึงประสงค์มากที่สุด ส่วนการจัดระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตกรในภาพรวมนั้น ได้จากคะแนนรวมทั้ง 10 คุณลักษณะซึ่งผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนเลือกตอบ เป็นคะแนนรวมที่แสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้งหมด โดยผู้ใดได้คะแนนรวมระหว่าง 10.10 - 17.50 เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับที่ไม่พึงประสงค์, 17.60-25.00 เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมที่พึงประสงค์น้อย, 25.10-32.50 เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมที่พึงประสงค์มาก และ 32.60-40.00 เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมที่พึงประสงค์มากที่สุด

ลักษณะส่วนบุคคล หมายถึง ลักษณะความเป็นอยู่โดยทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

อายุ หมายถึง อายุบริบูรณ์ของผู้ให้ข้อมูลในปัจจุบันเป็นจำนวนปี

สถานภาพการสมรส หมายถึง สถานภาพเป็นโสด การสมรสแล้ว การเป็นหม้ายหรือการหย่าร้าง

รายได้ของครอบครัว หมายถึง รายได้สุทธิของครอบครัวในปัจจุบันของผู้ให้ข้อมูล

ภูมิลำเนา หมายถึง สถานที่ที่อยู่ที่เป็นภูมิลำเนาเดิม หรือบ้านเกิดของประชากรผู้ให้ข้อมูล ซึ่งพักอาศัยอยู่ในเมือง (เขตสุขาภิบาลหรือเขตเทศบาลอำเภอหรือเขตเทศบาลจังหวัด) และอยู่ในชนบท (นอกเขตสุขาภิบาลหรือเทศบาลอำเภอหรือเขตเทศบาลจังหวัด)

อาชีพของบิดามารดา หมายถึง อาชีพที่บิดามารดาของผู้ให้ข้อมูลดำเนินอยู่ในชีวิตประจำวัน ซึ่งได้แก่ อาชีพรับราชการ อาชีพเกษตรกรรม อาชีพค้าขาย และอาชีพรับจ้าง

ขนาดของครอบครัว หมายถึง จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันของผู้ให้ข้อมูล สำหรับวิธีการวัดจำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน จะถือตามหลักการมีบุตรเพียง 2 คนต่อครอบครัวของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งจะทำให้บุตรมีความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับบิดามารดา และสามารถถ่ายทอดลักษณะทาง ทักษะ และพฤติกรรมทางจริยธรรมได้สูงกว่าครอบครัวที่มีบุตรมากกว่า 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

(The Research Instrument)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดวัตถุประสงค์จะมีลักษณะปลายเปิด (Open - end question) และคำถามปลายปิด (Closed - end question) โดยแบ่งข้อมูลในแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เพื่อรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร

ตอนที่ 2 เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรใน 10 คุณลักษณะ

การทดสอบแบบสอบถาม

(Pre-testing of Instruments)

เพื่อให้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นสามารถใช้วัดสิ่งที่ต้องการและยืนยันผลได้อย่างเดียวกัน (Consistency) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงทดสอบคุณภาพของแบบสอบถามในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) เพื่อนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้คณะกรรมการที่ปรึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้ตรวจสอบ แล้วนำมาแก้ไขเพื่อให้ตรงประเด็นของเนื้อหาที่ต้องการวัด และสามารถถามได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

สำหรับความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร ซึ่งปฏิบัติงานประจำสำนักงานเกษตรอำเภอในจังหวัดสงขลา ตรัง และสตูล จำนวน 20 คน เพื่อหาความเชื่อถือได้จากความสอดคล้องภายใน (Internal Reliability) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบมาหาความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient of alpha) ซึ่งผลจากการคำนวณ ปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.845

วิธีการรวบรวมข้อมูล

(Data Gathering)

การรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามส่งไปยังผู้ให้ข้อมูลพร้อมด้วยหนังสือขอความร่วมมือในการกรอกข้อมูลลงในแบบสอบถามและสอดช่องติดแสตมป์ จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัย เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสะดวกในการส่งแบบสอบถามกลับมายังผู้วิจัย หลังจากได้รับแบบสอบถามซึ่งส่งกลับมาผู้วิจัยจึงทำการตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลครบตามจำนวนและถูกต้องสมบูรณ์แล้ว จึงถอดรหัสข้อมูล และนำไปทำการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of Data)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการดังนี้คือ รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามของประชากรทั้งหมด นำมาตรวจสอบให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ แล้วนำข้อมูลถอดรหัสเพื่อทำการวิเคราะห์โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ตามโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science : SPSS) ซึ่งประเมินค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. ค่าร้อยละ เพื่อแจกแจงความถี่ในการจัดลำดับชั้น ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร
2. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางและการกระจายของลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร และเปรียบเทียบความแตกต่างในพฤติกรรมทางจริยธรรม อันเนื่องมาจากความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม ของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย (Research Duration)

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 13 เดือน คือจากเดือนมกราคม 2532 ถึงเดือนมกราคม 2533

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

(RESULTS AND DISCUSSION)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงาน
เคหกิจเกษตรในเขตภาคเหนือ โดยรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากเจ้าพนักงานเคหกิจ
เกษตรจำนวน 159 คน ซึ่งปฏิบัติงานประจำสำนักงานเกษตรอำเภอและกิ่งอำเภอในเขต
ภาคเหนือ

ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม

ในการศึกษาถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม ของผู้ให้ข้อมูลนั้น ได้ศึกษาด้าน
อายุ สถานภาพการสมรส รายได้ของครอบครัว ขนาดของครอบครัว อาชีพบิดามารดา และ
ภูมิลำเนา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้นั้นส่วนมาก (77.36 เปอร์เซ็นต์) มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี รอง
ลงมา 22.01 เปอร์เซ็นต์ มีอายุระหว่าง 21-30 ปี และมีผู้ให้ข้อมูลเพียงส่วนน้อย (0.63
เปอร์เซ็นต์) ที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จากตาราง 1 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีอายุเฉลี่ย 33 ปี
โดยมีผู้ให้ข้อมูลมีอายุน้อยที่สุด 25 ปี และผู้ให้ข้อมูลมีอายุมากที่สุด 49 ปี จากค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน 2.86 นี้ กล่าวได้ว่า อายุของกลุ่มตัวอย่างนี้มีความแตกต่างกัน สำหรับข้อมูลด้าน
สถานภาพการสมรส พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (77.36 เปอร์เซ็นต์) แต่งงานแล้ว และมีผู้ให้
ข้อมูลจำนวนน้อย (15.72 เปอร์เซ็นต์) เป็นโสด แต่มีผู้ให้ข้อมูลเพียง 6.92 เปอร์เซ็นต์เป็น
หม้าย ในด้านรายได้ของครอบครัว พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (39.62 เปอร์เซ็นต์) มีรายได้
ของครอบครัวระหว่าง 100,001-150,000 บาท รองลงมา 30.19 เปอร์เซ็นต์ มีรายได้
ของครอบครัวระหว่าง 150,001-200,000 บาท และ 25.79 เปอร์เซ็นต์ มีรายได้ของ

ครอบครัวระหว่าง 100,000 บาท และน้อยกว่า แต่มีผู้ให้ข้อมูลเพียงเล็กน้อย (2.52 เปอร์เซ็นต์ และ 1.80 เปอร์เซ็นต์) มีรายได้ของครอบครัวระหว่าง 200,001-250,000 บาท และระหว่าง 250,001 บาทและมากกว่าตามลำดับ โดยผู้ให้ข้อมูลมีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ย 133,527 บาท ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ของครอบครัวน้อยที่สุดเท่ากับ 43,800 บาท และมีผู้ที่มีรายได้ของครอบครัวสูงสุด 549,200 บาท และขนาดของครอบครัวนั้น พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกือบครึ่งหนึ่ง (49.06 เปอร์เซ็นต์) มีขนาดของครอบครัวอยู่ระหว่าง 5-8 คน รองลงมา 45.28 เปอร์เซ็นต์ มีขนาดของครอบครัวอยู่ระหว่าง 1-4 คน และมีผู้ให้ข้อมูลเพียงเล็กน้อย (5.66 เปอร์เซ็นต์) มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 9-12 คน จากตาราง 1 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีขนาดของครอบครัวเฉลี่ย 5 คน โดยผู้ให้ข้อมูลมีขนาดครอบครัวน้อยที่สุด 1 คน และผู้ที่มีขนาดของครอบครัวมากที่สุด 11 คน สำหรับข้อมูลด้านอาชีพบิดามารดา พบว่า บิดามารดาของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (48.11 เปอร์เซ็นต์) ประกอบอาชีพเกษตรกร รองลงมา 31.45 เปอร์เซ็นต์ ประกอบอาชีพค้าขาย และมีบิดามารดาของผู้ให้ข้อมูลจำนวนน้อย (16.98 เปอร์เซ็นต์) ที่รับราชการ ส่วนที่เหลืออีกเล็กน้อย (5.66 เปอร์เซ็นต์) มีบิดามารดาประกอบอาชีพรับจ้าง ได้แก่ ลูกจ้างประจำของบริษัทเอกชน และนายความ ด้านภูมิสำเนา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวนครึ่งหนึ่ง (50.94 เปอร์เซ็นต์) มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท และส่วนที่เหลืออีก 40.06 เปอร์เซ็นต์ มีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง

จากข้อมูลในตาราง 1 เกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมของผู้ให้ข้อมูลกล่าวได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากมีวัยใกล้เคียงกัน เนื่องจากกรมส่งเสริมการเกษตรเริ่มขยายงานฝ่ายส่งเสริมเคหเศรษฐกิจขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 โดยเปิดรับบุคคล ซึ่งจบการศึกษาระดับประโยควิชาชีพชั้นสูง (คหกรรมศาสตร์) เพื่อมอบหมายให้ปฏิบัติงานส่งเสริมเคหเศรษฐกิจ ดังนั้นเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรจึงมีอายุแตกต่างกัน โดยมีอายุระหว่าง 31-40 ปี นับว่าเป็นช่วงวัยผู้ใหญ่ซึ่ง สุนิลา ทนุผล (2531 : 37) ระบุว่า เป็นช่วงที่บุคคลมีกำลังกายแข็งแรง ความอดทน ความคล่องแคล่ว และแต่งงานแล้วเป็นส่วนใหญ่ การแต่งงานแล้วเป็นตัวแปรที่สำคัญตัวหนึ่งที่ทำให้พฤติกรรมของบุคคลแตกต่างกันไป อารง สุทธศาสตร์ (2527 : 264) ได้กล่าวว่า คนโสดกับคนที่แต่งงานแล้วจะมีความรู้สึกแตกต่างกันในจุดมุ่งหมายของชีวิต นอกจากนั้นการสมรสยังทำให้มีความนึกคิดที่สุ่มรอบคอบ มีเหตุผลมากยิ่งขึ้น สำหรับรายได้ของครอบครัวผู้

ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 100,001-150,000 บาท ซึ่งรายได้เฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลคือ 133,527 บาทต่อปี จึงกล่าวได้ว่ารายได้ของครอบครัวมีความแตกต่างกัน และบิดาของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม การประกอบอาชีพแต่ละอาชีพจะมีเอกลักษณ์ในตัวของมันเอง ประเวศ วะสี (2528 : 140) กล่าวว่า ครอบครัวเป็นสถาบันสำคัญของมนุษย์ การที่บิดามารดาได้อบรมเลี้ยงดูบุตรเองนั้นมีผลต่อทัศนคติของบุตรด้วย ดังนั้นการที่บิดาของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ย่อมมีผลให้ผู้ให้ข้อมูลมีโอกาสสัมผัสกับสภาพแวดล้อม หรือโครงสร้างของสังคมเกษตร ฉะนั้นเมื่อผู้ให้ข้อมูลได้มาปฏิบัติงานด้านส่งเสริมเคหกิจเกษตรอันเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับสังคมเกษตรที่คุ้นเคย จึงอาจส่งผลให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และขนาดของครอบครัวที่ใหญ่ ย่อมทำให้การติดต่อสัมพันธ์กันของบุคคลในครอบครัวไม่ปะติดปะต่อกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โสภา ชูพิชัยกุล และอรทัย ชื่นมนุษย์ (2518 : 45) ได้ยืนยันว่าการติดต่อสัมพันธ์กันของบุคคลภายในครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลแสดงออกมาด้วย สำหรับภูมิฐานะของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในชนบท จึงเป็นผลดีในการใช้ความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพ เพราะมีความคุ้นเคยกับสภาพความเป็นอยู่โดยทั่วไปของชาวชนบทนั่นเอง

ห้องสมุด โสตทัศนศึกษาเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

27

ตาราง 1 จำนวนและเปอร์เซ็นต์ผู้ให้ข้อมูลตามลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม

สถานภาพส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม	จำนวน (N=159)	เปอร์เซ็นต์
---------------------------------	---------------	-------------

อายุ

21-30 ปี	35	22.01
31-40 ปี	123	77.36
41-50 ปี	1	0.63
$\mu = 33.17$		
$\delta = 2.89$		
$R = 25-49$		

สถานภาพการสมรส

โสด	25	15.72
แต่งงาน	123	77.36
หม้าย	11	6.92

รายได้ของครอบครัว

100,000 บาทและน้อยกว่า	41	25.79
100,001-150,000 บาท	63	39.62
150,001-200,000 บาท	48	30.19
200,001-250,000 บาท	4	2.60
250,001 บาทและมากกว่า	3	1.80

$\mu = 133,527$

ตาราง 1 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม	จำนวน (N=159)	เปอร์เซ็นต์
<u>ขนาดของครอบครัว</u>		
1-4 คน	72	45.28
5-8 คน	78	49.06
9-12 คน	9	5.66
$\mu = 5.23$		
$R = 1-11$		
<u>อาชีพของบิดามารดา</u>		
รับราชการ	46	16.98
ค้าขาย	39	31.45
เกษตรกรรม	65	48.11
รับจ้าง	9	5.66
<u>ภูมิลำเนา</u>		
ในเมือง	78	49.06
ในชนบท	81	50.94

พฤติกรรมทางจริยธรรมใน 10 คุณลักษณะของผู้ให้ข้อมูล

การศึกษาถึงระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมใน 10 คุณลักษณะของผู้ให้ข้อมูลนั้นประกอบ ด้วยคุณลักษณะด้าน ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ ความยุติธรรม ความมีเหตุผล การรักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์ และความ กตัญญูทดแทน ซึ่งคุณลักษณะแต่ละด้านมีสถานการณ์ที่กำหนดขึ้นมา 5 สถานการณ์ ในแต่ละสถานการณ์มีข้อความจำนวน 4 ข้อความ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลได้เลือกตอบเพียง 1 ข้อความ โดยกำหนด ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของข้อความไว้ 4 ระดับ คือ "ไม่พึงประสงค์", "พึงประสงค์ น้อย", "พึงประสงค์มาก" และ "พึงประสงค์มากที่สุด" ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละคุณลักษณะ มีรายละเอียดดังนี้

ความเมตตา

ในคุณลักษณะด้านความเมตตานี้ ผลการศึกษาจากตาราง 2 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมี พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเมตตาเป็น 3 ระดับ คือ ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (73.58 เปอร์เซ็นต์) มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับที่พึงประสงค์มากที่สุด โดยมีค่าคะแนน เฉลี่ยเท่ากับ 3.70 รองลงมา 25.16 เปอร์เซ็นต์ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับพึง ประสงค์มาก ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 และมีเพียงจำนวนน้อย (1.26 เปอร์เซ็นต์) มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับพึงประสงค์น้อย มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.20

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากมีพฤติกรรมทางจริยธรรมด้าน ความเมตตาอยู่ในระดับ "พึงประสงค์มากที่สุด" คือ มุ่งกระทำให้สิ่งที่ดี ละเว้นการมุ่งร้าย และกระทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน รวมทั้งการคิดดี ประรณาดี ที่จะกระทำให้ตนเองและผู้อื่นมีความสุข ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะคนไทยได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนาในเรื่องความเมตตากรุณา (วิธีช วิวัชฌนากรรม, 2530 : 8) จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีความเมตตาเป็นคุณลักษณะประจำตัว

ตาราง 2 จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะ
ความเมตตา

ผู้ให้ข้อมูล (N = 159)			
ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม	จำนวน (คน)	เปอร์เซ็นต์	ค่าคะแนนเฉลี่ย
ไม่พึงประสงค์	0	0.00	0.00
พึงประสงค์น้อย	2	1.26	2.20
พึงประสงค์มาก	40	25.16	2.90
พึงประสงค์มากที่สุด	117	73.58	3.70
รวม	159	100.00	8.80

หมายเหตุ

ระดับ

ช่วงคะแนน

ไม่พึงประสงค์

1.01-1.75

พึงประสงค์น้อย

1.76-2.50

พึงประสงค์มาก

2.51-3.25

พึงประสงค์มากที่สุด

3.26-4.00

ความซื่อสัตย์

คุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์ ผลการศึกษาจากตาราง 3 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความซื่อสัตย์เป็น 2 ระดับ คือ ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (62.89 เปอร์เซ็นต์) มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ

3.70 และรองลงมา 37.11 เปอร์เซนต์ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับพึงประสงค์มาก ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.90

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากมีพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์อยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด คือ มีการประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งทางกาย วาจา ใจ ต่อดตนเองและผู้อื่น เพื่อให้การประพฤติปฏิบัตินั้นเป็นไปอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องจากสังคมไทยมีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจของบุคคลทั่วไปคือนุทธศาสนา (พระเทพกวี, 2529 : 210) และบุคคลส่วนใหญ่ได้นำเอาหลักธรรมคำสอนในทางพุทธศาสนามาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีความซื่อสัตย์อยู่ในลักษณะนิสัยประจำตัว

ความสามัคคี

คุณลักษณะด้านความสามัคคี ผลการศึกษาในตาราง 4 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความสามัคคีเป็น 2 ระดับ คือ ผู้ให้ข้อมูลสามในสี่ (72.96 เปอร์เซนต์) มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.70) ส่วนที่เหลืออีก 27.04 เปอร์เซนต์ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับพึงประสงค์มาก ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.90

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลสามในสี่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความสามัคคี อยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด คือ การให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมด้วยความพร้อมเพรียงเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อทำให้กิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว และประกอบกับผู้ให้ข้อมูลมีบทบาทในงานส่งเสริมอาชีพแก่ชาวชนบท ซึ่งการปฏิบัติงานจะต้องมีการประสานงานและร่วมมือกับผู้ร่วมงานอื่น ๆ รวมทั้งชาวชนบทด้วย จึงเป็นสาเหตุโน้มน้าวให้ผู้ให้ข้อมูลเกิดความสามัคคีอยู่ในจิตใจ

ตาราง 3 จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะ
ความซื่อสัตย์

ผู้ให้ข้อมูล (N = 159)			
ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม	จำนวน (คน)	เปอร์เซ็นต์	ค่าคะแนนเฉลี่ย
ไม่พึงประสงค์	0	0.00	0.00
พึงประสงค์น้อย	0	0.00	0.00
พึงประสงค์มาก	59	37.11	2.90
พึงประสงค์มากที่สุด	100	62.89	3.70
รวม	159	100.00	6.60

หมายเหตุ

ระดับ

ช่วงคะแนน

ไม่พึงประสงค์

1.01-1.75

พึงประสงค์น้อย

1.76-2.50

พึงประสงค์มาก

2.51-3.25

พึงประสงค์มากที่สุด

3.26-4.00

ตาราง 4 จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะ
ความซื่อสัตย์

ผู้ให้ข้อมูล (N = 159)			
ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม	จำนวน (คน)	เปอร์เซ็นต์	ค่าคะแนนเฉลี่ย
ไม่พึงประสงค์	0	0.00	0.00
พึงประสงค์น้อย	0	0.00	0.00
พึงประสงค์มาก	43	27.04	2.90
พึงประสงค์มากที่สุด	116	72.96	3.60
รวม	159	100.00	6.50

หมายเหตุ

ระดับ

ช่วงคะแนน

ไม่พึงประสงค์

1.01-1.75

พึงประสงค์น้อย

1.76-2.50

พึงประสงค์มาก

2.51-3.25

พึงประสงค์มากที่สุด

3.26-4.00

ความเอื้อเฟื้อ

คุณลักษณะด้านความเอื้อเฟื้อ ผลการศึกษาจากตาราง 5 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเอื้อเฟื้อเป็น 3 ระดับคือ ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (88.68 เปอร์เซ็นต์) มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 รองลงมา 10.69 เปอร์เซ็นต์ มีพฤติกรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มาก ซึ่งมีค่าคะแนน

เฉลี่ยเท่ากับ 3.10 และมีเพียงส่วนน้อย 0.63 เปอร์เซนต์ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์น้อย ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.40

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้นั้นส่วนมากมีพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้ออยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด คือ การให้ปันทางกำลังกาย ทางวัตถุ รวมทั้งการให้ความร่วมมือกับผู้ร่วมงานและผู้อื่น ด้วยการกระทำที่ตั้งใจ เต็มใจ เพื่อทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยความราบรื่นและบรรลุตามเป้าหมาย ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวที่ว่า "ประเพณีไทยแท้แต่โบราณ ใครมาถึงเรือนชานต้องต้อนรับอย่างดีเลิศ" (ธัชชัย แสงสิงแก้ว, 2527 : 5) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงลักษณะนิสัยของคนไทยในเรื่องความโอบอ้อมอารี ความเอื้อเฟื้อว่ามีอยู่ในจิตใจเสมอ

ความยุติธรรม

คุณลักษณะด้านความยุติธรรม ผลการศึกษาจากตาราง 6 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความยุติธรรมเป็น 3 ระดับ คือ ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (73.59 เปอร์เซนต์) มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มากโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 รองลงมา 22.64 เปอร์เซนต์ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 และมีเพียงส่วนน้อย 3.77 เปอร์เซนต์ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์น้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก มีพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความยุติธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มาก คือ การประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องเที่ยงตรง หรือตรงตามความเป็นจริง แต่ทั้งนี้เนื่องจากอุปนิสัยของข้าราชการไทยนั้นยึดถือระบบอุปถัมภ์ (James C. Scott, op.cit, p.354 อ้างใน วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2530 : 15) จึงทำให้มีความลำเอียงส่วนตนเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่บ้างในการปฏิบัติงาน ระหว่างข้าราชการชั้นผู้น้อยกับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ด้วยเหตุนี้ผู้ให้ข้อมูลจึงไม่เกิดความผูกพันรักกับความยุติธรรมที่จะปฏิบัติให้เกิดเป็นลักษณะนิสัยประจำตัว จึงทำให้มีความยุติธรรมไม่สูงนัก

ตาราง 5 จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะ
ความเอื้อเฟื้อ

ผู้ให้ข้อมูล (N = 159)			
ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม	จำนวน (คน)	เปอร์เซ็นต์	ค่าคะแนนเฉลี่ย
ไม่พึงประสงค์	0	0.00	0.00
พึงประสงค์น้อย	1	0.63	2.40
พึงประสงค์มาก	17	10.69	3.10
พึงประสงค์มากที่สุด	141	88.68	3.70
รวม	159	100.00	9.20

หมายเหตุ

ระดับ

ช่วงคะแนน

ไม่พึงประสงค์

1.01-1.75

พึงประสงค์น้อย

1.76-2.50

พึงประสงค์มาก

2.51-3.25

พึงประสงค์มากที่สุด

3.26-4.00

ตาราง 6 จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะ
ความยุติธรรม

ผู้ให้ข้อมูล (N = 159)			
ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม	จำนวน (คน)	เปอร์เซ็นต์	ค่าคะแนนเฉลี่ย
ไม่พึงประสงค์	0	0.00	0.00
พึงประสงค์น้อย	6	3.77	2.20
พึงประสงค์มาก	117	73.59	2.90
พึงประสงค์มากที่สุด	36	22.64	3.60
รวม	159	100.00	8.70

หมายเหตุ

ระดับ

ช่วงคะแนน

ไม่พึงประสงค์

1.01-1.75

พึงประสงค์น้อย

1.76-2.50

พึงประสงค์มาก

2.51-3.25

พึงประสงค์มากที่สุด

3.26-4.00

ความมีเหตุผล

คุณลักษณะด้านความมีเหตุผล ผลการศึกษาจากตาราง 7 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความมีเหตุผลเป็น 3 ระดับ คือ ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (91.82 เปอร์เซ็นต์) มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 รองลงมา 7.55 เปอร์เซ็นต์ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มาก ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 และมีเพียงส่วนน้อย 0.63 เปอร์เซ็นต์ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์น้อย ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.40

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้นั้นส่วนมากมีพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความมีเหตุผล อยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด คือ การมีความสามารถ ใช้ปัญญาในการไตร่ตรองปัญหาต่าง ๆ ด้วยเหตุผล โดยไม่ผูกพันกับอารมณ์ และความยึดมั่นของตนที่มีอยู่เดิม ซึ่งอาจทำให้เกิดความผิดพลาดได้ นอกจากนั้นการศึกษาของ ธัชชัย แสงสิงแก้ว, 2527 : 118 ให้ความเห็นสนับสนุนว่า สติปัญญาของบุคคลในด้านความสามารถคิด เข้าใจปัญหาสถานการณ์และการใช้เหตุผลมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลและสิ่งแวดล้อมในสังคม เช่น ระดับการศึกษา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีระดับการศึกษาในระดับประโยควิชาชีพชั้นสูง และระดับปริญญาตรี จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีความสามารถในการใช้เหตุผลในระดับพึงประสงค์มากที่สุด

ตาราง 7 จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะ
ความมีเหตุผล

ผู้ให้ข้อมูล (N = 159)			
ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม	จำนวน (คน)	เปอร์เซ็นต์	ค่าคะแนนเฉลี่ย
ไม่พึงประสงค์	0	0.00	0.00
พึงประสงค์น้อย	1	0.63	2.40
พึงประสงค์มาก	12	7.55	2.90
พึงประสงค์มากที่สุด	146	91.83	3.70
รวม	159	100.00	9.20

หมายเหตุ

ระดับ

ช่วงคะแนน

ไม่พึงประสงค์

1.01-1.75

พึงประสงค์น้อย

1.76-2.50

พึงประสงค์มาก

2.51-3.25

พึงประสงค์มากที่สุด

3.26-4.00

การรักษาระเบียบวินัย

คุณลักษณะด้านการรักษาระเบียบวินัย ผลการศึกษาจากตาราง 8 พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะการรักษาระเบียบวินัยเป็น 3 ระดับ คือ ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (94.34 เปอร์เซ็นต์) มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ส่วนที่เหลืออีก 5.03 เปอร์เซ็นต์ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 และมีเพียงส่วนน้อย 0.63 เปอร์เซ็นต์ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์น้อย ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.20

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากมีพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการรักษาระเบียบวินัย อยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด คือ การประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสมตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและศีลธรรม โดยเห็นความสำคัญในการปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์นั้น แต่อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ให้ข้อมูลมีระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการรักษาระเบียบวินัยสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ให้ข้อมูลนั้นเป็นข้าราชการซึ่งต้องปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบของหน่วยงานอยู่เสมอ จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในด้านนี้ อยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด

ตาราง 8 จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะ
การรักษาระเบียบวินัย

ผู้ให้ข้อมูล (N = 159)			
ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม	จำนวน (คน)	เปอร์เซ็นต์	ค่าคะแนนเฉลี่ย
ไม่พึงประสงค์	0	0.00	0.00
พึงประสงค์น้อย	1	0.63	2.20
พึงประสงค์มาก	8	5.03	2.90
พึงประสงค์มากที่สุด	150	94.34	3.70
รวม	159	100.00	8.80

หมายเหตุ

ระดับ

ช่วงคะแนน

ไม่พึงประสงค์

1.01-1.75

พึงประสงค์น้อย

1.76-2.50

พึงประสงค์มาก

2.51-3.25

พึงประสงค์มากที่สุด

3.26-4.00

ความเสียสละ

คุณลักษณะด้านความเสียสละ ผลการศึกษาจากตาราง 9 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะเสียสละเป็น 3 ระดับคือ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (48.43 เปอร์เซ็นต์) มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 รองลงมา 47.17 เปอร์เซ็นต์ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มาก ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 และมีเพียงส่วนน้อย 4.40 เปอร์เซ็นต์ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์น้อย ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.20

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความเสียสละ อยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด คือ การให้ความช่วยเหลือโดยการให้ปันสิ่งของแก่ผู้อื่นที่ควรให้ทั้งด้านกำลังกาย กำลังทรัพย์ และกำลังปัญญา ตลอดจนการประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น รวมทั้งการสละเวลาให้แก่ทางราชการ เพราะการปฏิบัติงานของผู้ให้ข้อมูลนั้นเป็นการปฏิบัติงานกับชาวชนบท ซึ่งเป็นครอบครัวเกษตรกร ดังนั้นการติดต่อกับเจ้าหน้าที่จึงอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา รวมทั้งการไปร่วมในงานต่าง ๆ ของครอบครัวเกษตรกรด้วย ทำให้ต้องมีความอดทน ความเสียสละเพื่อให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งส่งผลให้ผู้ให้ข้อมูลมีความเสียสละอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด

ตาราง 9 จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะ
ความเสียสละ

ผู้ให้ข้อมูล (N = 159)			
ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม	จำนวน (คน)	เปอร์เซ็นต์	ค่าคะแนนเฉลี่ย
ไม่พึงประสงค์	0	0.00	0.00
พึงประสงค์น้อย	7	4.40	2.20
พึงประสงค์มาก	75	47.17	2.90
พึงประสงค์มากที่สุด	77	48.43	3.60
รวม	159	100.00	8.70

หมายเหตุ

ระดับ

ช่วงคะแนน

ไม่พึงประสงค์

1.01-1.75

พึงประสงค์น้อย

1.76-2.50

พึงประสงค์มาก

2.51-3.25

พึงประสงค์มากที่สุด

3.26-4.00

การประหยัดและออมทรัพย์

คุณลักษณะด้านการประหยัดและออมทรัพย์ ผลการศึกษาจากตาราง 10 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะการประหยัดและออมทรัพย์เป็น 2 ระดับคือ ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (74.81 เปอร์เซ็นต์) มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 และมีเพียง 25.79 เปอร์เซ็นต์ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มาก ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.90

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากมีพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการประหยัดและออมทรัพย์ อยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด คือการที่มีความสามารถในการพิจารณาจัดสรรเงินรายได้ เพื่อใช้จ่ายอย่างเหมาะสม พอควรแก่ฐานะ และเก็บทรัพย์สินบางส่วนไว้ใช้จ่ายในเวลาจำเป็น รวมทั้งเพื่อเป็นทุนสำรองในการดำรงชีพตนเองและครอบครัวสืบต่อไป เพราะสภาวะเศรษฐกิจของสังคมปัจจุบันและระดับรายได้ของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ทำให้ต้องรู้ถึงฐานะทางสังคมเพื่อพียงฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวให้อยู่รอดได้ จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะนี้อยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด

ตาราง 10 จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะ
การประหยัดและออมทรัพย์

ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม	ผู้ให้ข้อมูล (N = 159)		
	จำนวน (คน)	เปอร์เซ็นต์	ค่าคะแนนเฉลี่ย
ไม่พึงประสงค์	0	0.00	0.00
พึงประสงค์น้อย	0	0.00	0.00
พึงประสงค์มาก	41	25.79	2.90
พึงประสงค์มากที่สุด	118	74.21	3.70
รวม	159	100.00	6.60

หมายเหตุ

ระดับ

ช่วงคะแนน

ไม่พึงประสงค์

1.01-1.75

พึงประสงค์น้อย

1.76-2.50

พึงประสงค์มาก

2.51-3.25

พึงประสงค์มากที่สุด

3.26-4.00

ความกตัญญูต่เวที

คุณลักษณะด้านความกตัญญูต่เวที ผลการศึกษาจากตาราง 11 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความกตัญญูต่เวทีเป็น 2 ระดับ คือ ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (71.70 เปอร์เซ็นต์) มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุดโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 และมีเพียง 28.30 เปอร์เซ็นต์ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มาก ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.10

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้นั้นส่วนมากมีพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความกตัญญูต่เวทีอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด คือ การเป็นผู้ที่มีความสำนึกในบุญคุณของผู้ที่ให้ความช่วยเหลือแก่ตน และตอบแทนคุณตามสภาพอันควร ซึ่งลักษณะของสังคมไทยจะอบรมสั่งสอนต่อกันมา ในเรื่องความสำนึกในบุญคุณของผู้ที่เคยให้ความช่วยเหลือ ดังตัวอย่าง "นิทานเรื่องหนูกับราชสีห์" หนูได้ขอร้องให้ราชสีห์ไว้ชีวิตและตอบแทนบุญคุณของราชสีห์ ด้วยการช่วยกัดบ่วงที่เป็นกับดักของนายพรานที่ราชสีห์ไปติดบ่วงอยู่ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูล ซึ่งเติบโตมาในสังคมไทย ย่อมจะได้รับการอบรมสั่งสอนในเรื่องความกตัญญูต่เวทีเป็นพื้นฐานอยู่ในจิตใจ

ตาราง 11 จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะ
ความกตัญญูทดแทน

ผู้ให้ข้อมูล (N = 159)			
ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม	จำนวน (คน)	เปอร์เซ็นต์	ค่าคะแนนเฉลี่ย
ไม่พึงประสงค์	0	0.00	0.00
พึงประสงค์น้อย	0	0.00	0.00
พึงประสงค์มาก	45	28.30	3.10
พึงประสงค์มากที่สุด	114	70.70	3.70
รวม	159	100.00	6.80

หมายเหตุ

ระดับ

ช่วงคะแนน

ไม่พึงประสงค์

1.01-1.75

พึงประสงค์น้อย

1.76-2.50

พึงประสงค์มาก

2.51-3.25

พึงประสงค์มากที่สุด

3.26-4.00

ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะ

พฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรในภาพรวมนั้น ได้จากการนำคะแนนทั้ง 10 คุณลักษณะของแต่ละบุคคล ซึ่งได้จากการเลือกตอบเป็นคะแนนรวมที่แสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรในภาพรวม ถ้าบุคคลใดมีคะแนนในภาพรวมอยู่ระหว่าง 10.10-17.50 ถือว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับที่ไม่พึงประสงค์ 17.60-25.00 เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์น้อย 25.10-32.50 เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มาก และ 32.60-40.00 เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด

ผลการศึกษาจากตาราง 12 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมใน 10 คุณลักษณะเป็น 2 ระดับ คือ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ ความมีเหตุผล การรักษาระเบียบวินัย การประหยัดและออมทรัพย์ และความกตัญญูตกเวที ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (90.41 เปอร์เซ็นต์) มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด โดยแต่ละบุคคลมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 34.80 และส่วนน้อย (9.59 เปอร์เซ็นต์) มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับพึงประสงค์มาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 31.40 ผลการศึกษานี้สรุปได้ว่าเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรส่วนมากมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด คือเป็นบุคคลที่มีการประพฤติดีประพฤติชอบทั้งทางกาย วาจา ใจ รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องเหมาะสม และเลือกกระทำทุกสิ่งด้วยความฉลาดรอบคอบ รู้เหตุรู้ผล เป็นผู้ที่สำนึกในบุญคุณของผู้ที่เคยช่วยเหลือตน ทั้งหาโอกาสสนองคุณด้วยความเต็มใจ มองผู้อื่นในแง่ดี ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และสติปัญญา ในทางที่ถูกต้องเพื่อสนับสนุนให้ประสบความสำเร็จ มีการใช้จ่ายอย่างมีเหตุมีผล และเป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ สามัคคีที่จะทำให้งานต่าง ๆ สำเร็จ ล่วงไปด้วยดี อันก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตนเอง ผู้อื่น และสังคม

ตาราง 12 จำนวนและเปอร์เซ็นต์ของผู้ให้ข้อมูลตามระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมในภาพรวม
ทั้ง 10 คณะณัฒณะ

ผู้ให้ข้อมูล (N = 159)			
ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรม	จำนวน (คน)	เปอร์เซ็นต์	ค่าคะแนนเฉลี่ย
ไม่พึงประสงค์	0	0.00	0.00
พึงประสงค์น้อย	0	0.00	0.00
พึงประสงค์มาก	15	9.59	31.40
พึงประสงค์มากที่สุด	144	90.41	34.80
รวม	159	100.00	66.20

หมายเหตุ

ระดับ

ช่วงคะแนน

ไม่พึงประสงค์

1.01-1.75

พึงประสงค์น้อย

1.76-2.50

พึงประสงค์มาก

2.51-3.25

พึงประสงค์มากที่สุด

3.26-4.00

พฤติกรรมทางจริยธรรมใน 10 คุณลักษณะที่แตกต่างกันอันเนื่องมาจากลักษณะส่วนบุคคล
เศรษฐกิจ สังคมที่แตกต่างกัน

การศึกษาถึงความแตกต่างของระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรในเขตภาคเหนือ นั้น ได้ตั้งสมมุติฐานการวิจัยไว้ดังนี้ พฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมที่แตกต่างกัน โดยวิเคราะห์ความแตกต่างกันด้วย อายุ สถานภาพการสมรส รายได้ของครอบครัว ขนาดของครอบครัว อาชีพบิดา และภูมิสำเนา ดังรายละเอียดในแต่ละตัวแปรต่อไปนี้

ความแตกต่างในพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะ อันเนื่องมาจากความแตกต่างของอายุ

จากการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะ อันเนื่องมาจากความแตกต่างของอายุ พบว่า

1. คุณลักษณะความเมตตา ผลการวิเคราะห์ในตาราง 13 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมาก (36-50 ปี) เป็นบุคคลที่มีความเมตตา ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีอายุน้อย (21-35 ปี) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.97 ดังนั้นจึงยอมรับสมมุติฐานในการวิจัยที่กล่าวว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเมตตาที่แตกต่างกัน

2. คุณลักษณะความซื่อสัตย์ ผลการวิเคราะห์ในตาราง 13 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมาก (36-50 ปี) เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีอายุน้อย (21-35 ปี) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.88 ดังนั้นจึงยอมรับสมมุติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความซื่อสัตย์ที่แตกต่างกัน

3. คุณลักษณะความสามัคคี ผลการวิเคราะห์ในตาราง 13 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมาก (36-50 ปี) เป็นบุคคลที่มีความสามัคคี ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีอายุน้อย (21-35 ปี)

โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.00 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความสามัคคีที่แตกต่างกัน

4. คุณลักษณะความเอื้อเฟื้อ ผลการวิเคราะห์ในตาราง 13 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมาก (36-50 ปี) เป็นบุคคลที่มีความเอื้อเฟื้อ ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีอายุน้อย (21-35 ปี) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.00 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเอื้อเฟื้อที่แตกต่างกัน

5. คุณลักษณะความยุติธรรม ผลการวิเคราะห์ในตาราง 13 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมาก (36-50 ปี) เป็นบุคคลที่มีความยุติธรรม ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีอายุน้อย (21-35 ปี) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความยุติธรรมที่แตกต่างกัน

6. คุณลักษณะความมีเหตุผล ผลการวิเคราะห์ในตาราง 13 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมาก (36-50 ปี) เป็นบุคคลที่มีเหตุผล ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีอายุน้อย (21-35 ปี) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.00 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความมีเหตุผลที่แตกต่างกัน

7. คุณลักษณะการรักษาระเบียบวินัย ผลการวิเคราะห์ในตาราง 13 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมาก (36-50 ปี) เป็นบุคคลที่มีการรักษาระเบียบวินัย ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีอายุน้อย (21-35 ปี) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.00 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะการรักษาระเบียบวินัยที่แตกต่างกัน

8. คุณลักษณะความเสียสละ ผลการวิเคราะห์ในตาราง 13 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมาก (36-50 ปี) เป็นบุคคลที่มีความเสียสละ ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีอายุน้อย (21-35 ปี)

โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.97 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเสียสละที่แตกต่างกัน

9. คุณลักษณะการประหยัดและออมทรัพย์ ผลการวิเคราะห์ในตาราง 13 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมาก (36-50 ปี) เป็นบุคคลที่มีการประหยัดและออมทรัพย์ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีอายุน้อย (21-35 ปี) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.97 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะการประหยัดและออมทรัพย์ที่แตกต่างกัน

10. คุณลักษณะความกตัญญูต่อเวที ผลการวิเคราะห์ในตาราง 13 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมาก (36-50 ปี) เป็นบุคคลที่มีความกตัญญูต่อเวที ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีอายุน้อย (21-35 ปี) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.90 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความกตัญญูต่อเวทีที่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะ (ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ ความยุติธรรม ความมีเหตุผล การรักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์และความกตัญญูต่อเวที) พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมาก (36-50 ปี) เป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับสูงกว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุน้อย (21-35 ปี) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 39.10 (ตาราง 13) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้สามารถยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้การแสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Kholberg, 1978 อ้างใน ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524 : 10) ได้รายงานไว้ว่า บุคคลที่มีอายุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมทางจริยธรรมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมทางจริยธรรมส่วนมากนั้น จะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่บุคคลกำลังประสบมากกว่าจะขึ้นอยู่กับลักษณะนิสัยเชิงจริยธรรมของบุคคลแต่เพียงอย่างเดียว และบุคคลอาจมีพฤติกรรมทางจริยธรรมที่คล้ายคลึงกัน แต่มีเหตุผลในการเลือกกระทำที่แตกต่างกัน

ตาราง 13 ความแตกต่างในพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะอันเนื่อง
มาจากความแตกต่างของอายุ

คุณลักษณะทางจริยธรรม	อายุน้อย (N = 133)	อายุมาก (N = 26)
	21-35 ปี	36-50 ปี
ค่าคะแนนเฉลี่ย (N = 159)		
ความเมตตา	3.80	3.97
ความซื่อสัตย์	3.81	3.88
ความสามัคคี	3.85	4.00
ความเอื้อเฟื้อ	3.95	4.00
ความยุติธรรม	3.26	3.41
ความมีเหตุผล	3.98	4.00
การรักษาระเบียบวินัย	3.95	4.00
ความเสียสละ	3.72	3.97
การประหยัดและออมทรัพย์	3.85	3.97
ความกตัญญูทดแทน	3.88	3.90
รวม	38.10	39.10

ความแตกต่างในพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะ อันเนื่องมาจากความแตกต่างของสถานภาพการสมรส

จากการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางจริยธรรมใน 10 คุณลักษณะของผู้ให้ข้อมูลที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากความแตกต่างด้านสถานภาพการสมรส พบว่า

1. คุณลักษณะความเมตตา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 14 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่แต่งงานแล้วเป็นบุคคลที่มีความเมตตาในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่เป็นโสด ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเมตตาที่แตกต่างกัน

2. คุณลักษณะความซื่อสัตย์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 14 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่แต่งงานแล้วเป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่เป็นโสด ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความซื่อสัตย์ที่แตกต่างกัน

3. คุณลักษณะความสามัคคี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 14 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่แต่งงานแล้วเป็นบุคคลที่มีความสามัคคีในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่เป็นโสด ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความสามัคคีที่แตกต่างกัน

4. คุณลักษณะความเอื้อเฟื้อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 14 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่แต่งงานแล้วเป็นบุคคลที่มีความเอื้อเฟื้อในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่เป็นโสด ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเอื้อเฟื้อที่แตกต่างกัน

5. คุณลักษณะความยุติธรรม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 14 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่แต่งงานแล้วเป็นบุคคลที่มีความยุติธรรมในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่เป็นโสด ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความยุติธรรมที่แตกต่างกัน

6. คุณลักษณะความมีเหตุผล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 14 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่แต่งงานแล้วเป็นบุคคลที่มีความมีเหตุผลในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่เป็นโสด ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความมีเหตุผลที่แตกต่างกัน

7. คุณลักษณะการรักษาระเบียบวินัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 14 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่แต่งงานแล้วเป็นบุคคลที่มีการรักษาระเบียบวินัยในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่เป็นโสด ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะการรักษาระเบียบวินัยที่แตกต่างกัน

8. คุณลักษณะความเสียสละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 14 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่แต่งงานแล้วเป็นบุคคลที่มีความเสียสละในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่เป็นโสด ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเสียสละที่แตกต่างกัน

9. คุณลักษณะการประหยัดและออมทรัพย์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 14 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่แต่งงานแล้วเป็นบุคคลที่มีการประหยัดและออมทรัพย์ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่เป็นโสด ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะการประหยัดและออมทรัพย์ที่แตกต่างกัน

10. คุณลักษณะความกตัญญูทดแทน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 14 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่แต่งงานแล้วเป็นบุคคลที่มีความกตัญญูทดแทนในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่เป็นโสด ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความกตัญญูทดแทนที่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมทางจริยธรรมในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะ (ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ ความยุติธรรม ความมีเหตุผล การรักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์ และความกตัญญูทดแทน) พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่แต่งงานแล้วเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับที่สูงกว่าผู้ให้ข้อมูลที่เป็นโสด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 34.84 (ตาราง 14) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้สามารถยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้การแสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยวัฒน์ ปัญจพงศ์, สุรีย์ กาญจนวงศ์ และจารุณี นะวีโรจน์ (2524 : 52-60) ได้ยืนยันว่า การสมรสทำให้บุคคลมีการประพฤติปฏิบัติที่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของสังคม และช่วยเหลือสังคมส่วนรวมด้วยความรู้สึกผูกพัน มีความคิดที่สุขุมรอบคอบ มีเหตุผล

ตาราง 14 ความแตกต่างพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะอันเนื่องมาจากสถานภาพการสมัคร

คุณลักษณะ	โสด (N = 35)	แต่งงาน (N = 124)
	ค่าคะแนนเฉลี่ย (N = 159)	
ความเมตตา	3.41	3.44
ความซื่อสัตย์	3.34	3.43
ความสามัคคี	3.38	3.44
ความเอื้อเฟื้อ	3.54	3.66
ความยุติธรรม	3.04	3.08
ความมีเหตุผล	3.68	3.69
การรักษาระเบียบวินัย	3.71	3.76
ความเสียสละ	3.27	3.32
การประหยัดและออมทรัพย์	3.42	3.56
ความกตัญญูทวดเวท	3.41	3.46
รวม	34.20	34.84

ความแตกต่างในพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะ อันเนื่องมาจากความแตกต่างของรายได้ของครอบครัว

จากการเปรียบเทียบค่าคะแนนของพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะ อันเนื่องมาจากความแตกต่างของรายได้ของครอบครัว พบว่า

1. คุณลักษณะความเมตตา ผลการวิเคราะห์ในตาราง 15 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ของครอบครัวมากกว่า 150,000 บาทต่อปี เป็นบุคคลที่มีความเมตตาในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีรายได้ของครอบครัวระหว่าง 40,000-150,000 บาทต่อปี ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.93 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีช่วงรายได้ของครอบครัวแตกต่างกันย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเมตตาที่แตกต่างกัน
2. คุณลักษณะความซื่อสัตย์ ผลการวิเคราะห์ในตาราง 15 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ของครอบครัวมากกว่า 150,000 บาทต่อปี เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีรายได้ของครอบครัวระหว่าง 40,000-150,000 บาทต่อปี ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.82 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีช่วงรายได้ของครอบครัวแตกต่างกันย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความซื่อสัตย์ที่แตกต่างกัน
3. คุณลักษณะความสามัคคี ผลการวิเคราะห์ในตาราง 15 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ของครอบครัวมากกว่า 150,000 บาทต่อปี เป็นบุคคลที่มีความสามัคคีในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีรายได้ของครอบครัวระหว่าง 40,000-150,000 บาทต่อปี ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.93 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีช่วงรายได้ของครอบครัวแตกต่างกันย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความสามัคคีที่แตกต่างกัน

4. คุณลักษณะความเอื้อเฟื้อ ผลการวิเคราะห์ในตาราง 15 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ของครอบครัวมากกว่า 150,000 บาทต่อปี เป็นบุคคลที่มีความเอื้อเฟื้อในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีรายได้ของครอบครัวระหว่าง 40,000-150,000 บาทต่อปี ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.00 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีช่วงรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเอื้อเฟื้อที่แตกต่างกัน

5. คุณลักษณะความยุติธรรม ผลการวิเคราะห์ในตาราง 15 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ของครอบครัวมากกว่า 150,000 บาทต่อปี เป็นบุคคลที่มีความยุติธรรมในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีรายได้ของครอบครัวระหว่าง 40,000-150,000 บาทต่อปี ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.48 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีช่วงรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความยุติธรรมที่แตกต่างกัน

6. คุณลักษณะความมีเหตุผล ผลการวิเคราะห์ในตาราง 15 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ของครอบครัวมากกว่า 150,000 บาทต่อปี เป็นบุคคลที่มีความมีเหตุผลในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีรายได้ของครอบครัวระหว่าง 40,000-150,000 บาทต่อปี ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.00 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีช่วงรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความมีเหตุผลที่แตกต่างกัน

7. คุณลักษณะการรักษาระเบียบวินัย ผลการวิเคราะห์ในตาราง 15 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ของครอบครัวมากกว่า 150,000 บาทต่อปี เป็นบุคคลที่มีการรักษาระเบียบวินัยในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีรายได้ของครอบครัวระหว่าง 40,000-150,000 บาทต่อปี ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.98 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีช่วงรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะการรักษาระเบียบวินัยที่แตกต่างกัน

8. คุณลักษณะความเสียสละ ผลการวิเคราะห์ในตาราง 15 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ของครอบครัวมากกว่า 150,000 บาทต่อปี เป็นบุคคลที่มีความเสียสละในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีรายได้ของครอบครัวระหว่าง 40,000-150,000 บาทต่อปี ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.72 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีช่วงรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเสียสละที่แตกต่างกัน

9. คุณลักษณะการประหยัดและออมทรัพย์ ผลการวิเคราะห์ในตาราง 15 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ของครอบครัวมากกว่า 150,000 บาทต่อปี เป็นบุคคลที่มีการประหยัดและออมทรัพย์ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีรายได้ของครอบครัวระหว่าง 40,000-150,000 บาทต่อปี ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.93 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีช่วงรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะการประหยัดและออมทรัพย์ที่แตกต่างกัน

10. คุณลักษณะความกตัญญูทดแทน ผลการวิเคราะห์ในตาราง 15 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ของครอบครัวมากกว่า 150,000 บาทต่อปี เป็นบุคคลที่มีความกตัญญูทดแทนในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีรายได้ของครอบครัวระหว่าง 40,000-150,000 บาทต่อปี ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.89 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีช่วงรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความกตัญญูทดแทนที่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมทางจริยธรรมในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะ (ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ ความยุติธรรม ความมีเหตุผล การรักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์ และความกตัญญูทดแทน) พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้มาก (150,000 และมากกว่า) เป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับที่สูงกว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ของครอบครัวระหว่าง 40,000-150,000 บาทจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้สามารถยอมรับสมมติฐานการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน

กัน ย่อมมีผลให้การแสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะแตกต่างกัน จึงสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิระวรรณ อามระดิษ, 2522 อ้างใน วิเชียร ทองนุช (2521 : 28) ยืนยันว่า บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกันพฤติกรรมในด้านการคิดการใช้จ่ายเงินที่แตกต่างกันด้วย

ตาราง 15 ความแตกต่างพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะอันเนื่องมาจากความแตกต่างของรายได้ของครอบครัว

คุณลักษณะ	รายได้น้อย (N = 122)	รายได้มาก (N = 36)
	(40,000-150,000 บาท)	(มากกว่า 150,000 บาท)
	ค่าคะแนนเฉลี่ย (N = 159)	
ความเมตตา	3.83	3.93
ความซื่อสัตย์	3.64	3.82
ความสามัคคี	3.88	3.93
ความเอื้อเฟื้อ	3.95	4.00
ความยุติธรรม	3.45	3.48
ความมีเหตุผล	3.96	4.00
การรักษาระเบียบวินัย	3.96	3.98
ความเสียสละ	3.67	3.72
การประหยัดและออมทรัพย์	3.87	3.93
ความกตัญญูทดแทน	3.85	3.89
รวม	38.06	38.68

ความแตกต่างในพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะ อันเนื่องมาจากความแตกต่างของขนาดของครอบครัว

จากการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูล ใน 10 คุณลักษณะ อันเนื่องมาจากความแตกต่างของขนาดครอบครัว พบว่า

1. คุณลักษณะความเมตตา ผลการวิเคราะห์ในตาราง 16 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 6 คน และมากกว่า เป็นบุคคลที่มีความเมตตาในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 3-5 คน และ 2 คน และน้อยกว่า ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวที่แตกต่างกัน ย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเมตตาที่แตกต่างกัน

2. คุณลักษณะความซื่อสัตย์ ผลการวิเคราะห์ในตาราง 16 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 2 คน และน้อยกว่า เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 3-5 คน และ 6 คน และมากกว่า ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวที่แตกต่างกัน ย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความซื่อสัตย์ที่แตกต่างกัน

3. คุณลักษณะความสามัคคี ผลการวิเคราะห์ในตาราง 16 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 6 คน และมากกว่า เป็นบุคคลที่มีความสามัคคีในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 2 คนและมากกว่า และ 3-5 คน ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวที่แตกต่างกัน ย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความสามัคคีที่แตกต่างกัน

4. คุณลักษณะความเอื้อเฟื้อ ผลการวิเคราะห์ในตาราง 16 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 3-5 คน เป็นบุคคลที่มีความเอื้อเฟื้อในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 2 คนและมากกว่า และ 6 คน และมากกว่า ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย

เท่ากับ 3.97 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวที่แตกต่างกัน ย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเอื้อเฟื้อที่แตกต่างกัน

5. คุณลักษณะความยุติธรรม ผลการวิเคราะห์ในตาราง 16 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 3-5 คนเป็นบุคคลที่มีความยุติธรรมในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 2 คนและมากกว่า และ 6 คน และมากกว่า ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวที่แตกต่างกัน ย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความยุติธรรมที่แตกต่างกัน

6. คุณลักษณะความมีเหตุผล ผลการวิเคราะห์ในตาราง 16 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 6 คน และมากกว่าเป็นบุคคลที่มีความมีเหตุผลในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 2 คน และมากกว่า และ 6 คน และมากกว่า ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวที่แตกต่างกัน ย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความมีเหตุผลที่แตกต่างกัน

7. คุณลักษณะการรักษาระเบียบวินัย ผลการวิเคราะห์ในตาราง 16 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 6 คน และมากกว่าเป็นบุคคลที่มีการรักษาระเบียบวินัยในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 2 คน และมากกว่า และ 3-5 คน ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวที่แตกต่างกัน ย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะการรักษาระเบียบวินัยที่แตกต่างกัน

8. คุณลักษณะความเสียสละ ผลการวิเคราะห์ในตาราง 16 พบว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 6 คน และมากกว่าเป็นบุคคลที่มีความเสียสละในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 2 คน และมากกว่า และ 6 คน และมากกว่าซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวที่แตกต่างกัน ย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเสียสละที่แตกต่างกัน

9. คุณลักษณะการประหยัดและออมทรัพย์ ผลการวิเคราะห์ในตาราง 16 พบว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 3-5 คน เป็นบุคคลที่มีความเสี่ยงในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 2 คน และมากกว่า และ 6 คน และมากกว่าซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวที่แตกต่างกัน ย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะการประหยัดและออมทรัพย์ที่แตกต่างกัน

10. คุณลักษณะความกตัญญูทดแทน ผลการวิเคราะห์ในตาราง 16 พบว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 3-5 คน เป็นบุคคลที่มีความเสี่ยงในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีขนาดของครอบครัวระหว่าง 2 คน และมากกว่า และ 6 คน และมากกว่าซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัยที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวที่แตกต่างกัน ย่อมมีผลให้พฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความกตัญญูทดแทนที่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมทางจริยธรรมในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะ (ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ ความยุติธรรม ความมีเหตุผล การรักษาระเบียบวินัย ความเสี่ยง การประหยัดและออมทรัพย์ และความกตัญญูทดแทน) พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดครอบครัวใหญ่ (6 คนและมากกว่า) เป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับที่สูงกว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดครอบครัวเล็ก (2 คน และน้อยกว่า) และปานกลาง (3-5 คน) โดยมีค่าคะแนนรวมเฉลี่ย 38.49 (ตาราง 16) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้สามารถยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดครอบครัวแตกต่างกันย่อมมีผลให้การแสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะแตกต่างกัน แต่ผลการวิจัยของ Kane, 1975 อ้างใน วิเชียร ทองนุช (2521 : 27) กล่าวว่าพัฒนาการทางครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างชายหญิงที่มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันจำนวนมาก มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลในครอบครัว โดยบุตรจะมีพฤติกรรมทางจริยธรรมไม่สัมพันธ์กับบิดามารดา ทั้งนี้เนื่องจากองค์ประกอบทางความรักของครอบครัว

ตาราง 16 ความแตกต่างพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะอันเนื่องมาจากความแตกต่างของขนาดครอบครัว

คุณลักษณะ	ขนาดของครอบครัว		
	เล็ก (N=18)	ปานกลาง (N=89)	ใหญ่ (N=52)
	(2 คนและน้อยกว่า)	(3-5 คน)	(6 คนและมากกว่า)
ค่าคะแนนเฉลี่ย (N = 159)			
ความเมตตา	3.85	3.84	3.95
ความซื่อสัตย์	3.85	3.81	3.80
ความสามัคคี	3.80	3.88	3.95
ความเอื้อเฟื้อ	3.95	3.97	3.90
ความยุติธรรม	3.54	3.50	3.45
ความมีเหตุผล	3.95	3.97	4.00
การรักษาระเบียบวินัย	3.93	3.97	4.00
ความเสียสละ	3.59	3.67	3.70
การประหยัดและออมทรัพย์	3.87	3.93	3.90
ความกตัญญูทดแทน	3.85	3.89	3.84
รวม	38.18	38.43	38.49

ความแตกต่างในพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะ อันเนื่องมา
จากความแตกต่างของอาชีพบิดามารดา

จากการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะ อันเนื่องมาจากความแตกต่างของอาชีพบิดามารดา พบว่า

1. คุณลักษณะความเมตตา ผลการศึกษาในตาราง 17 พบว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีบิดามารดาไม่รับราชการ เป็นบุคคลที่มีความเมตตาในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพรับราชการ ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเมตตาที่แตกต่างกัน

2. คุณลักษณะความซื่อสัตย์ ผลการศึกษาในตาราง 17 พบว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีบิดามารดาไม่รับราชการ เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพรับราชการ ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความซื่อสัตย์ที่แตกต่างกัน

3. คุณลักษณะความสามัคคี ผลการศึกษาในตาราง 17 พบว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีบิดามารดาไม่รับราชการ เป็นบุคคลที่มีความสามัคคีในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพไม่รับราชการ ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความสามัคคีที่แตกต่างกัน

4. คุณลักษณะความเอื้อเฟื้อ ผลการศึกษาในตาราง 17 พบว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีบิดามารดาไม่รับราชการ เป็นบุคคลที่มีความเอื้อเฟื้อในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพไม่รับราชการ ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้

ให้ข้อมูลที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเอื้อเฟื้อที่แตกต่างกัน

5. คุณลักษณะความยุติธรรม ผลการศึกษาในตาราง 17 พบว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีบิดามารดาไม่รับราชการ เป็นบุคคลที่มีความยุติธรรมในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพอื่น ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความยุติธรรมที่แตกต่างกัน

6. คุณลักษณะความมีเหตุผล ผลการศึกษาในตาราง 17 พบว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีบิดามารดาไม่รับราชการ เป็นบุคคลที่มีเหตุผลในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพอื่น ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความมีเหตุผลที่แตกต่างกัน

7. คุณลักษณะการรักษาระเบียบวินัย ผลการศึกษาในตาราง 17 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีบิดามารดาไม่รับราชการ เป็นบุคคลที่มีการรักษาระเบียบวินัยในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพไม่รับราชการ ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะการรักษาระเบียบวินัยที่แตกต่างกัน

8. คุณลักษณะความเสียสละ ผลการศึกษาในตาราง 17 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีบิดามารดาไม่รับราชการ เป็นบุคคลที่มีความเสียสละในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพไม่รับราชการ ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเสียสละที่แตกต่างกัน

9. คุณลักษณะการประหยัดและออมทรัพย์ ผลการศึกษาในตาราง 17 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีบิตามารดาได้รับราชการ เป็นบุคคลที่มีการประหยัดและออมทรัพย์ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีบิตามารดาประกอบอาชีพไม่รับราชการ ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีบิตามารดาประกอบอาชีพแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะการประหยัดและออมทรัพย์ที่แตกต่างกัน

10. คุณลักษณะความกตัญญูทดแทน ผลการศึกษาในตาราง 17 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีบิตามารดาไม่รับราชการ เป็นบุคคลที่มีความกตัญญูทดแทนในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีบิตามารดาประกอบอาชีพรับราชการ ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีบิตามารดาประกอบอาชีพแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความกตัญญูทดแทนที่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมทางจริยธรรมในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะ (ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ ความยุติธรรม ความมีเหตุผล การรักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์ และความกตัญญูทดแทน) พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีบิตามารดามีอาชีพไม่รับราชการ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับสูงกว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีบิตามารดามีอาชีพรับราชการ โดยมีค่าคะแนนรวมเฉลี่ย 34.32 (ตาราง 17) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้สามารถยอมรับสมมติฐานการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีบิตามารดามีอาชีพแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้การแสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะแตกต่างกัน แต่ผลการวิจัยของ บัณฑิต แก้วส่อง (2522 : 58-61) ได้ยืนยันว่าบุคคลที่มีบิตามารดามีอาชีพที่แตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดการใช้เหตุผลในการตัดสินใจ และปฏิบัติให้ถูกต้องดีงามแตกต่างกันตามลักษณะอาชีพ

ตาราง 17 ความแตกต่างพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะอันเนื่องมาจากความแตกต่างของอาชีพบิดามารดา

คุณลักษณะ	รับราชการ	ไม่รับราชการ
	(N = 46)	(N = 113)
	ค่าคะแนนเฉลี่ย (N = 159)	
ความเมตตา	3.32	3.45
ความซื่อสัตย์	3.33	3.38
ความสามัคคี	3.40	3.32
ความเอื้อเฟื้อ	3.65	3.59
ความยุติธรรม	3.06	3.09
ความมีเหตุผล	3.56	3.68
การรักษาระเบียบวินัย	3.68	3.61
ความเสียสละ	3.32	3.21
การประหยัดและออมทรัพย์	3.53	3.52
ความกตัญญูทดแทน	3.46	3.47
รวม	34.16	34.32

ความแตกต่างในพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะ อันเนื่องมาจากความแตกต่างของภูมิลำเนา

จากการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะ อันเนื่องมาจากความแตกต่างของภูมิลำเนา

1. คุณลักษณะความเมตตา ผลการวิเคราะห์ในตาราง 18 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท เป็นบุคคลที่มีความเมตตา ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเมตตาที่แตกต่างกัน
2. คุณลักษณะความซื่อสัตย์ ผลการวิเคราะห์ในตาราง 18 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความซื่อสัตย์ที่แตกต่างกัน
3. คุณลักษณะความสามัคคี ผลการวิเคราะห์ในตาราง 18 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท เป็นบุคคลที่มีความสามัคคีในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความสามัคคีที่แตกต่างกัน
4. คุณลักษณะความเอื้อเฟื้อ ผลการวิเคราะห์ในตาราง 18 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท เป็นบุคคลที่มีความเอื้อเฟื้อในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเอื้อเฟื้อที่แตกต่างกัน

5. คุณลักษณะความยุติธรรม ผลการวิเคราะห์ในตาราง 18 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท เป็นบุคคลที่มีความยุติธรรมในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความยุติธรรมที่แตกต่างกัน

6. คุณลักษณะความมีเหตุผล ผลการวิเคราะห์ในตาราง 18 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง เป็นบุคคลที่มีความมีเหตุผลในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความมีเหตุผลที่แตกต่างกัน

7. คุณลักษณะการรักษาระเบียบวินัย ผลการวิเคราะห์ในตาราง 18 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง เป็นบุคคลที่มีการรักษาระเบียบวินัยในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะการรักษาระเบียบวินัยที่แตกต่างกัน

8. คุณลักษณะความเสียสละ ผลการวิเคราะห์ในตาราง 18 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท เป็นบุคคลที่มีความเสียสละในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความเสียสละที่แตกต่างกัน

9. คุณลักษณะการประหยัดและออมทรัพย์ ผลการวิเคราะห์ในตาราง 18 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท เป็นบุคคลที่มีการประหยัดและออมทรัพย์ในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย

ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะ การประหยัดและออมทรัพย์ที่แตกต่างกัน

10. คุณลักษณะความกตัญญูทดเวท ผลการวิเคราะห์ในตาราง 18 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท เป็นบุคคลที่มีความกตัญญูทดเวทในระดับที่สูงกว่าบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานในการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความกตัญญูทดเวทที่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมทางจริยธรรมในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะ (ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ ความยุติธรรม ความมีเหตุผล การรักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์ และความกตัญญูทดเวท) พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง เป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับสูงกว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท โดยมีค่าคะแนนรวมเฉลี่ย 34.51 (ตาราง 18) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้สามารถยอมรับสมมติฐานการวิจัย ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้การแสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิเชียร ทองนุช (2521 : 104) ได้ระบุว่าบุคคลที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในเมืองและในชนบท จะมีการพัฒนาการทางด้านการคิดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่ต่างกัน

ตาราง 18 ความแตกต่างพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะอันเนื่องมาจากความแตกต่างของภูมิฐานะ

คุณลักษณะ	ในเมือง	ในชนบท
	(N = 78)	(N = 81)
	ค่าคะแนนเฉลี่ย (N = 159)	
ความเมตตา	3.49	3.38
ความซื่อสัตย์	3.33	3.37
ความสามัคคี	3.40	3.41
ความเอื้อเฟื้อ	3.61	3.65
ความยุติธรรม	3.08	3.10
ความมีเหตุผล	3.72	3.65
การรักษาระเบียบวินัย	3.73	3.71
ความเสียสละ	3.20	3.25
การประหยัดและออมทรัพย์	3.49	3.51
ความกตัญญูทดแทน	3.46	3.47
รวม	34.51	34.50

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

(SUMMARY, IMPLICATION AND RECOMMENDATION)

การศึกษาวงศ์กรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรในเขตภาคเหนือครั้งนี้ ได้เก็บข้อมูลจากเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรทั้งหมดในเขต 17 จังหวัดภาคเหนือ ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2532 โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

1. เพื่อทราบถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม ของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรในเขตภาคเหนือ
2. เพื่อระบุถึงพฤติกรรมทางจริยธรรมใน 10 คุณลักษณะของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรในเขตภาคเหนือ
3. เพื่อศึกษาถึงความแตกต่างในพฤติกรรมทางจริยธรรมใน 10 คุณลักษณะของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร อันเนื่องมาจากความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ เจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรที่ปฏิบัติงานส่งเสริมเกษตรเศรษฐกิจประจำสำนักงานเกษตรอำเภอและกิ่งอำเภอในเขตภาคเหนือ จำนวนทั้งสิ้น 159 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นแล้ว โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 ส่วนข้อมูลที่รวบรวมได้นั้นนำมาถอดรหัสเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์และวิเคราะห์โดยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS)

ผลการศึกษา

1. ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม

ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (77.36 เปอร์เซ็นต์) มีอายุระหว่าง 31-40 ปี โดยมีผู้ที่มีอายุสูงสุดเท่ากับ 49 ปี ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยที่สุด 25 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 33 ปี และแต่งงานแล้วซึ่งมีรายได้ของครอบครัวโดยเฉลี่ย 133,527 บาทต่อปี สำหรับขนาดของครอบครัวผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (49.06 เปอร์เซ็นต์) มีจำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดาเท่ากับ 5-8 คน ซึ่งมีขนาดของครอบครัวสูงสุด 11 คน และต่ำสุด 1 คน โดยมีขนาดของครอบครัวเฉลี่ย 5 คน สำหรับอาชีพของบิดามารดาผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรกรรม และผู้ให้ข้อมูลจำนวนครึ่งหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท

2. ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรใน 10 คุณลักษณะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมทางจริยธรรมใน 10 คุณลักษณะ เป็น 2 ระดับคือ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด 8 คุณลักษณะ และอยู่ในระดับพึงประสงค์มาก 2 ระดับ โดยแต่ละคุณลักษณะมีค่าคะแนนเฉลี่ย ซึ่งได้มาจากการคิดคะแนนจากคำตอบในแต่ละสถานการณ์ ซึ่งระบุโดยผู้ให้ข้อมูลมีค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 3.26 - 4.00 และ 2.51-3.25 ตามลำดับ ดังนี้

คุณลักษณะความซื่อสัตย์	(ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.35)
คุณลักษณะความสามัคคี	(ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.40)
คุณลักษณะความเมตตา	(ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.43)
คุณลักษณะความกตัญญูกตเวที	(ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.46)
คุณลักษณะการประหยัดและออมทรัพย์	(ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.50)
คุณลักษณะความเอื้อเฟื้อ	(ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.63)

คุณลักษณะความมีเหตุผล	(ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.69)
คุณลักษณะการรักษาระเบียบวินัย	(ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.72)
คุณลักษณะความเสียสละ	(ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.23)
คุณลักษณะความยุติธรรม	(ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.09)

3. ระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะ

พฤติกรรมทางจริยธรรมในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะของผู้ให้ข้อมูลนั้น พบว่าผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด (90.41 เปอร์เซ็นต์) มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในภาพรวมทั้ง 10 คุณลักษณะ อยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 34.80) ซึ่งหมายความว่าผู้ให้ข้อมูลเป็นบุคคลที่ประพฤติปฏิบัติหน้าที่การทำงานด้วยความผูกพัน รอบคอบ และรับผิดชอบกับผลการกระทำของตน มีความเที่ยงตรงโดยไม่ลำเอียงและไม่ทุจริตต่อหน้าที่การทำงาน ใช้เหตุผลไตร่ตรองหาข้อเท็จจริง มีความสำนึกในบุญคุณของผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว และมีจรรยาบรรณทาง职业道德 ขอดกมล ขอดบังคับ กฎระเบียบ อีกทั้งมองคนอื่นในแง่ดี มีการประหยัดอดออม ชยันตทนในการปฏิบัติงาน

4. ความแตกต่างในพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลอื่นเนื่องมาจากความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างในพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลอื่นเนื่องมาจากความแตกต่างในลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม จึงสามารถสรุปในแต่ละตัวแปรได้ดังนี้

อายุ ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมาก (36-50 ปี) เป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะ (ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ ความยุติธรรม ความมีเหตุผล การรักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์ และความกตัญญู กตเวที) สูงกว่าบุคคลที่มีอายุน้อย (21-35 ปี) ผลการศึกษาในด้านอายุนี้ จึงยอมรับสมมุติฐาน

ที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะที่แตกต่างกันด้วย

สถานภาพการสมรส ผู้ให้ข้อมูลที่แต่งงานแล้วเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะ (ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ ความยุติธรรม ความมีเหตุผล การรักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์ และความกตัญญู กตเวทী) สูงกว่าบุคคลที่เป็นโสด ผลการศึกษาข้อมูลในด้านอายุนี้ จึงยอมรับสมมุติฐานที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะที่แตกต่างกัน

รายได้ของครอบครัว ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ของครอบครัวมากกว่า 150,000 บาทต่อปี เป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะ (ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ ความยุติธรรม ความมีเหตุผล การรักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์ และความกตัญญู กตเวทী) สูงกว่าบุคคลที่มีรายได้ของครอบครัวระหว่าง 40,000-150,000 บาทต่อปี ผลการศึกษาข้อมูลด้านรายได้จึงยอมรับสมมุติฐานที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ของครอบครัวที่แตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะที่แตกต่างกัน

ขนาดของครอบครัว ผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวใหญ่ (6 คนและมากกว่า) เป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะ (ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ ความยุติธรรม ความมีเหตุผล การรักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์ และความกตัญญู กตเวทী) สูงกว่าบุคคลที่มีขนาดของครอบครัวเล็ก (2 คนและน้อยกว่า) และปานกลาง (3-5 คน) ผลการศึกษาข้อมูลด้านขนาดของครอบครัวนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวแตกต่างกัน ย่อมทำให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะที่แตกต่างกัน

อาชีพบิดามารดา ผู้ให้ข้อมูลที่มีบิดามารดามีอาชีพไม่รับราชการ เป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะ (ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความสามัคคีความเอื้อเฟื้อ ความยุติธรรม ความมีเหตุผล การรักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์ และความกตัญญูกตเวที) สูงกว่าบุคคลที่มีบิดามารดามีอาชีพรับราชการ ผลการศึกษานี้จึงยอมรับสมมติฐานที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีบิดามารดามีอาชีพที่แตกต่างกัน ย่อมทำให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะที่แตกต่างกัน

ภูมิลำเนา ผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง เป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะ (ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความสามัคคีความเอื้อเฟื้อ ความยุติธรรม ความมีเหตุผล การรักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์ และความกตัญญูกตเวที) สูงกว่าบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท ผลการศึกษาข้อมูลด้านภูมิลำเนาจึยอมรับสมมติฐานที่กล่าวว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน ย่อมมีผลให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะแตกต่างกัน

อภิปรายผลการศึกษา

(Implication)

ผลการศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรในเขตภาคเหนือพบว่าผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะเป็น 2 ระดับคือ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับพึงประสงค์มากที่สุด 8 คุณลักษณะ (ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความกตัญญูกตเวที การประหยัดและออมทรัพย์ ความเอื้อเฟื้อ ความมีเหตุผล และการรักษาระเบียบวินัย) และระดับพึงประสงค์มาก 2 คุณลักษณะ (ความเสียสละและความยุติธรรม) จึงแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่มีการประพฤติปฏิบัติชอบทั้งทางกาย วาจา ใจ โดยเลือกกระทำทุกสิ่งด้วยความสุจริต รอบคอบ รู้เหตุรู้ผล ละเว้นการกระทำที่ทำความผิดเดือดร้อน ให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่นในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความตั้งใจ เต็มใจ รวมถึงการทำหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องเหมาะสมและสละเวลาให้กับทางราชการ นอกจากนั้นยังเป็นผู้ที่รู้จักใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล และเหมาะสมแก่ฐานะของตน ระลึกถึงบุญคุณของผู้ซึ่งเคยให้ความช่วย

เหลือตน โดยหาโอกาสสนองคุณตามสภาพอันควร แต่อย่างไรก็ตามผลการวิเคราะห์ความแตกต่างพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ให้ข้อมูลใน 10 คุณลักษณะ อันเนื่องมาจากความแตกต่างในลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม นั้นพบว่า

1. อายุ ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมาก (36-50 ปี) เป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะสูงกว่าบุคคลที่มีอายุน้อย (21-35 ปี) ซึ่ง สุนทรินทร์ ธนโกไสย (2521 : 189-190) ระบุว่าบุคคลในวัยนี้เป็นวัยผู้ใหญ่ตอนปลายที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้สึกนึกคิดและพยายามสร้างฐานะทางเศรษฐกิจ มีการคบค้าสมาคมกับบุคคลอื่น ต้องการกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และปรับตัวเองในทางที่ดีขึ้น เพื่อเป็นแบบอย่างของครอบครัวและมีความรู้สึกอยากจะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

2. สถานภาพการสมรส ผู้ให้ข้อมูลที่แต่งงานแล้วมีการแสดงออกในพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะสูงกว่าบุคคลที่อยู่ในสถานภาพโสด ทั้งนี้เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลที่สมรสแล้วจะมีความผูกพันกับบุคคลในครอบครัวทั้งพ่อแม่ ญาติพี่น้องของทั้งสองฝ่าย ซึ่งผลการศึกษาของ นิพนธ์ คันธเสวี (2511 : 3) ได้กล่าวว่าความรู้ความเข้าใจในสถานภาพและสังคมที่ต้องเกี่ยวข้องของบุคคลนั้นจะเป็นสิ่งที่ชี้นำการประพฤติปฏิบัติของบุคคลที่จะเลือกกระทำในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมทั้งในการปฏิบัติภารกิจส่วนตนหรือส่วนรวม

3. รายได้ของครอบครัว ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้ของครอบครัวมากกว่า 150,000 บาทต่อปี เป็นบุคคลที่มีการแสดงออกในพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะสูงกว่าบุคคลที่มีรายได้ของครอบครัวระหว่าง 40,000-150,000 บาทต่อปี สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิระวรรณ อามระดิษ (2522 : 165) ได้รายงานว่านักเรียนที่มีบิดามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

4. ขนาดของครอบครัว ผู้ให้ข้อมูลที่มีขนาดของครอบครัวใหญ่ (6 คนและมากกว่า) เป็นบุคคลที่มีการแสดงออกในพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะสูงกว่าบุคคลที่ขนาดของครอบครัวเล็ก (2 คนและมากกว่า) และปานกลาง (3-5 คน) ทั้งนี้เป็นเพราะว่าบุคคล

สามารถจะพัฒนาจริยธรรมและพฤติกรรมไปตามแนวโครงสร้างของสังคม ซึ่งจะได้รับการเสริมแรงจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลกับประสบการณ์ทางสังคม และเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็จะเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อมีประสบการณ์ทางสังคมเพิ่มขึ้น (รัชนิกร เศรษฐโชติ, 2528 : 144) และกลายเป็นบุคคลที่สังคมยอมรับ

5. อาชีพปิตามารดา ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นปิตามารดาที่มีอาชีพไม่รับราชการเป็นบุคคลที่มีการแสดงออกในพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะสูงกว่าบุคคลที่เป็นปิตามารดาที่มีอาชีพรับราชการ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลมีระดับการศึกษาในระดับประโยควิชาชีพชั้นสูงและระดับปริญญาตรี จึงย่อมจะมีความรู้ความคิดในการแยกแยะว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดี ซึ่งแนวความคิดของ นิสิตธิ์ สารวิจิตร (2525 : 9) เชื่อว่าการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างมากที่จะช่วยให้บุคคลเข้าใจตนเอง รู้จักความสามารถของตนเอง เข้าใจสิ่งแวดล้อม และนำสิ่งแวดล้อมมาส่งเสริมตนเอง เชิดชูตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

6. ภูมิลำเนา ผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง เป็นบุคคลที่มีการแสดงออกในพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะสูงกว่าบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท ทั้งนี้อาจเนื่องจากชุมชนเมืองมีสภาพแวดล้อมที่ได้รับการพัฒนาและมีความสะดวกสบายที่เอื้ออำนวยให้กลุ่มบุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าชุมชนในชนบท ซึ่งส่งผลให้ผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง มีการแสดงออกในพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 10 คุณลักษณะสูงกว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พนมไพร อภรณ์รัตน์ (2525 : 15) พบว่าผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในสภาพเป็นเมืองแตกต่างกัน มีพฤติกรรมทางจริยธรรมแตกต่างกัน โดยคนในสังคมเมืองมีพฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมต่อตนเองมากกว่าคนในชนบท

ข้อเสนอแนะ (Recommendation)

ผลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถได้มาซึ่งข้อเสนอแนะบางประการ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของกรมส่งเสริม เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการพัฒนาศักยภาพด้านจริยธรรมได้ถูกต้อง จึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการเกษตร ควรวางนโยบายให้ผู้รับผิดชอบงานด้านการเจ้าหน้าที่ ให้วางแผนจัดการฝึกอบรมด้านจริยธรรมให้กับบุคลากรของกรมส่งเสริมการเกษตรทุกระดับ โดยเฉพาะเรื่องความยุติธรรมและความเสียสละที่ควรจะเน้นเนื้อหาการฝึกอบรมเป็นพิเศษ ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้นพบว่า เจ้าหน้าที่งานเคหกิจเกษตรมีพฤติกรรมทางจริยธรรมในคุณลักษณะความยุติธรรมและความเสียสละ อยู่ในระดับพึงประสงค์มากเท่านั้น และเหตุนี้กรมส่งเสริมการเกษตรควรจัดการฝึกอบรมด้านจริยธรรมให้กับบุคลากรทุกระดับ เพราะว่าการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตร จะต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์ต่อกันอยู่ตลอดเวลา และมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันทุกระดับ ดังนั้นหากมีการจัดการฝึกอบรมบุคลากรด้านจริยธรรมให้เฉพาะเจ้าหน้าที่งานเคหกิจเกษตร ก็จะไม่สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่งานเคหกิจเกษตรมีพฤติกรรมทางจริยธรรม ในระดับที่พึงประสงค์มากที่สุด ในขณะที่ผู้ร่วมงานคนอื่น ๆ ไม่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับเดียวกัน

2. ผู้บริหารของกรมส่งเสริมควรมีนโยบายให้ผู้รับผิดชอบงานด้านการเจ้าหน้าที่ได้จัดเตรียมหลักสูตรการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่งานเคหกิจเกษตรที่บรรจุเข้ารับราชการใหม่ก่อนที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ ส่วนเนื้อหาในหลักสูตรนอกจากความรู้ในการปฏิบัติงานตามตำแหน่งของเจ้าหน้าที่งานเคหกิจแล้ว ควรเพิ่มเนื้อหาด้านจริยธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่งานเคหกิจเกษตรที่บรรจุใหม่ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าเจ้าหน้าที่งานเคหกิจเกษตรที่มีอายุมาก แต่งงานแล้วและมีรายได้ของครอบครัวสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับสูง ขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่งานเคหกิจเกษตรที่บรรจุใหม่จะเป็นผู้ที่มีอายุน้อย เพราะเพิ่งสำเร็จการศึกษาและมีรายได้ขั้นต้นที่จะได้รับไม่สูงมากนักทั้งส่วนมากจะเป็นโสด หากมีการปลูกฝังจริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่งานเคหกิจเกษตร

ที่บรรจุใหม่ ก็น่าจะมีส่วนช่วยให้เจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรที่บรรจุใหม่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมสูงเช่นเดียวกับผู้ที่บรรจุมาแล้ว และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานด้านเคหกิจเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตรต่อไป

3. ในการพิจารณาคัดเลือกเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร เพื่อเข้ารับราชการหรือมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น ควรพิจารณาจากความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคคล ประกอบการพิจารณา และพิจารณาความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมด้วย เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า เจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรที่มีความแตกต่างกันในด้านอายุ สถานภาพการสมรส รายได้ของครอบครัว ชนของครอบครัว อาชีพบิดามารดา และภูมิสำเนา มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในระดับที่แตกต่างกัน เพื่อได้มาซึ่งบุคลากรที่มีคุณภาพและจะส่งผลให้งานส่งเสริมการเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบังเกิดผลดีแก่เกษตรกรต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ชัยวัฒน์ ปัญจพงศ์, สุรีย์ กาญจนวงศ์ และจารุณี นະวิโรจน์. 2524. เพศศึกษาใหม่.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

ชูลี เปี่ยมสมบูรณ์. 2526. พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการตลาด คณะ
เศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (เอกสารโรเนียว)

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจันปัจจนิก. 2520. จริยธรรมของเยาวชนไทย.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524. พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช.

รัชชัย แสงสิงแก้ว. 2527. การถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชนบท. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร
การพิมพ์.

นำชัย ทนผล. 2531. วิธีการเตรียมโครงการวิจัย. เชียงใหม่ : สถาบันเทคโนโลยีการ
เกษตรแม่โจ้.

นิพนธ์ คันธเสวี. 2511. สรุปรายงานการวิจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับทัศนคติของคนไทยบางกลุ่ม
ต่อทหารอเมริกันที่ประจำประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักสงฆ์เสริม.

บัญชา แก้วส่อง. 2522. การเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กวัยรุ่นในสังคม
เมืองและสังคมชนบทที่มีการอบรมเลี้ยงดูและการคิดที่แตกต่างกัน. กรุงเทพฯ :
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

บุญส่ง แก้วนิล. 2519. การวัดผลทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา.

พนมไพร อภารณรัตน์. 2525. พฤติกรรมและแนวโน้มพฤติกรรมทางจริยธรรมต่อตนเองตามรายงานของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง. กรุงเทพฯ : รวมบทคัดย่อวิทยานิพนธ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระเทพกวี วัดป่าดาราภิรมย์. 2529. จริยธรรมในการทำงาน. เอกสารประกอบการฝึกอบรมยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนาตนเองเพื่อเป็นข้าราชการที่มีประสิทธิภาพ รุ่นที่ 6. เชียงใหม่.

พิสิทธิ์ สารวิจิตร. 2525. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนาตนเองและบุคลิกภาพจากระดับอนุบาลถึงปริญญาเอก. กรุงเทพฯ : พงศ์เจริญการพิมพ์.

ยนต์ ชุ่มจิต. 2526. ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพร่พิทยา.

ยุพา ถันอาบ. 2524. การศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ในจังหวัดนครราชสีมา. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รัชนิกร เศรษฐรัฐ. 2528. สังคมวิทยาชนบท. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

วิเชียร ทองนุช. 2521. เปรียบเทียบการคิดให้เหตุผลตามหลักการอนุรักษและการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนที่มีการเลี้ยงดูและภูมิหลังต่างกัน. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

วิชากร, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. 2524. การศึกษาเกณฑ์ปกติระดับการพัฒนาการทาง
จริยธรรมและองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทางจริยธรรม. กรุงเทพฯ โรงพิมพ์
การศาสนา.

วิระวรรณ อามระดิษ. 2522. ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ : รวมบทคัดย่อวิทยานิพนธ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. 2530. ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญของการพัฒนาชุมชน : ประชาชน
ข้าราชการและผู้นำรัฐบาล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

วิรัช ลภรัตน์กุล. 2526. วาทนิเทศและวาทศิลป์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ O.S.
Prining house Co.,LTD.

วศิน อินทสระ. 2518. จริยศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณาคาร.

ศักดิ์ เจริญวิรัตน์. 2526. การสร้างแบบสอบถามการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและศึกษา
พัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ :
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

สำราญ นิลทอง. 2526. ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรมในชีวิตประจำวันของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดศรีสะเกษ. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

สุนทรินทร์ ธนโกไสย. 2521. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและ
แนะแนว, คณะครุศาสตร์, วิทยาลัยครูสมเด็จเจ้าพระยา.

สุนัดทิติ จักรสุรเชษฐ์. 2529. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพสามลักษณะพัฒนาการทางจริยธรรมและปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดภูเก็ต.
กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

สุนิลา ทนุผล. 2531. การศึกษาเกษตรกรผู้ใหญ่. เชียงใหม่ : สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

โสภา ชูนิกุลชัย และอรทัย ชื่นมนุญย์. 2518. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

สุวรรณี เกรียงไกรสุข. 2529. การสร้างและพัฒนาแบบวัดจริยธรรมบางประการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุเชษฐ มาห์หม. 2519. อิทธิพลของการเป็นแบบอย่างต่อการพัฒนาจริยธรรมของเยาวชน.
กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

อารง สุทธาศาสตร์. 2527. ปฏิบัติการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามใช้ในการรวบรวมข้อมูลจากเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร ในเขต 17 จังหวัดภาคเหนือ เพื่อทราบถึงพฤติกรรมทางจริยธรรมใน 10 คุณลักษณะของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร และศึกษาถึงพฤติกรรมทางจริยธรรมที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจาก ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมที่แตกต่างกัน

คำชี้แจง

แบบสอบถามเพื่อสำรวจข้อมูลจากเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรในภาคเหนือมีทั้งหมด 2 ตอน ให้ผู้ให้ข้อมูลกรอกข้อความหรือทำเครื่องหมาย / ในแต่ละข้อคำถามตามความเป็นจริง และข้อมูลจริงที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล (คำตอบทุกคำตอบจะเป็นความลับซึ่งใช้ในการวิจัยเท่านั้น)

ตอนที่ 1

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล

คำแนะนำในการกรอกข้อมูลตอนที่ 1 โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หรือเติมข้อมูล
ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. อายุ.....ปี
2. สถานภาพการสมรส
 - 2.1 () โสด
 - 2.2 () แต่งงานแล้ว
 - 2.3 () หม้าย
 - 2.4 () หย่า
3. รายได้ของครอบครัว
 - 3.1 รายได้ของท่าน (ผู้ให้ข้อมูล)
 - 3.1.1 รายได้ที่เป็นเงินเดือน.....บาท/ปี
 - 3.1.2 รายได้ที่เป็นเงินเบี้ยเลี้ยง.....บาท/ปี
 - 3.1.3 รายได้เสริม ที่นอกเหนือจากเงินเดือนโดยคิดเฉลี่ยเป็นรายปี)
 - 1)บาท/ปี
 - 2)บาท/ปี
 - 3)บาท/ปี
 - 4)บาท/ปี
 - 3.2 รายได้ของคู่สมรส (ของผู้ให้ข้อมูล)
 - 3.2.1 รายได้ที่เป็นเงินเดือน (จากการรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ลูกจ้าง
ประจำหรือลูกจ้างบริษัท/ร้านค้า).....บาท/ปี
 - 3.2.2 รายได้ที่เป็นเงินเบี้ยเลี้ยง.....บาท/ปี

3.2.3 รายได้เสริม (ที่นอกเหนือจากเงินเดือนโดยคิดเฉลี่ยเป็นรายปี)

- 1)บาท/ปี
- 2)บาท/ปี
- 3)บาท/ปี
- 4)บาท/ปี

4. อาชีพหลักของบิดามารดา

4.1 อาชีพหลักของบิดาผู้ให้ข้อมูล

- 4.1.1 () รับราชการ
- 4.1.2 () ค้าขาย
- 4.1.3 () เกษตรกรรม
- 4.1.4 () รับจ้าง
- 4.1.5 () อื่น ๆ (ระบุ).....

4.2 อาชีพหลักของมารดาผู้ให้ข้อมูล

- 4.2.1 () รับราชการ
- 4.2.2 () ค้าขาย
- 4.2.3 () เกษตรกรรม
- 4.2.4 () รับจ้าง
- 4.2.5 () อื่น ๆ (ระบุ).....

5. ภูมิลำเนา (สภาพถิ่นที่อยู่อาศัยที่เป็นภูมิลำเนาเดิมหรือบ้านเกิดของผู้ให้ข้อมูล)

- (1) อยู่ในเมือง (ในเขตสุขาภิบาล/เทศบาลอำเภอ/เขตเทศบาลจังหวัด)
- (2) อยู่ชนบท (นอกเขตสุขาภิบาล/เทศบาลอำเภอ/เขตเทศบาลจังหวัด)

6. ขนาดของครอบครัว

- 6.1 จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันของผู้ให้ข้อมูลจำนวนทั้งหมด.....คน

ตอนที่ 2

พฤติกรรมทางจริยธรรม

คำแนะนำในการกรอกแบบสอบถามในตอนที่ 2

1. แบบสำรวจเป็นสถานการณ์ที่ท่านอาจจะประสบได้ในชีวิตประจำวัน
2. ตัวเลือกในข้อ ก. ข. ค. ง. เป็นการกระทำที่ท่านเลือกตอบ เพื่อปฏิบัติหรือคาดว่าจะปฏิบัติเมื่อพบกับสถานการณ์นั้น ๆ จึงไม่มีข้อใดถูกหรือผิด
3. การตอบแบบสำรวจ ให้ท่านอ่านข้อความในคำถามและตัวเลือกทั้ง 4 แล้วจึงตอบโดยทำเครื่องหมาย (/) ลงหน้าข้อตัวเลือกหรือตัวอักษร ซึ่งเป็นคำตอบที่ท่านเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว
4. แบบสำรวจนี้มีจำนวนคำถามทั้งหมด 50 ข้อ ให้ผู้ตอบกรุณาตอบให้ครบทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสำรวจ
5. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรุณาเช็คคำตอบ (/) ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่ท่านคาดว่าจะกระทำเมื่อประสบกับสถานการณ์นั้น ๆ

แบบสำรวจข้อมูลตอนที่ 2

1. สายหยุดสอนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านปากบาง ให้ฝึกการสานเสื่อที่มีลวดลายใหม่ ๆ โดยดัดแปลงจากลวดลายเดิมซึ่งทำกันอยู่ ถ้าท่านเป็นสายหยุดจะทำเช่นนั้นเพื่ออะไร
 - () ก. เพื่อให้มีการสานเสื่อที่มีลวดลายใหม่ ๆ
 - () ข. เพื่อที่จะขายเสื่อได้ในราคาที่สูงกว่าเดิม
 - () ค. เพื่อให้แม่บ้านเกษตรกรได้มีโอกาสพัฒนาฝีมือตนเอง
 - () ง. เพื่อได้รับคำชมเชยจากแม่บ้านเกษตรกร

2. ภรณ์จะนำปัญหาต่าง ๆ ที่ประสบในการทำงานมาปรึกษาเพื่อน ๆ เสมอ ถ้าท่านเป็นเพื่อน ภรณ์นี้จะทำอย่างไร

- () ก. ให้คำแนะนำและให้กำลังใจ
- () ข. แสดงความเห็นใจภรณ์ที่ประสบกับปัญหาต่าง ๆ
- () ค. ช่วยวิเคราะห์หาสาเหตุและวิธีแก้ไข
- () ง. บอกภรณ์ว่าทุกคนต่างก็ประสบกับปัญหาดูด้วยกันทั้งนั้น

3. ในหมู่บ้านของน้อยมีคนป่วยเป็นไข้เลือดออกกันมาก และน้อยทราบว่ามีวิธีกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงจะลดการแพร่ของโรคนี้ได้ ถ้าท่านเป็นน้อยจะทำอย่างไร

- () ก. บอกให้ทุกคนทราบวิธีกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุง
- () ข. บอกให้ทุกคนช่วยกันกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุง
- () ค. บอกให้ทุกคนหาทางป้องกันโรคนี้
- () ง. เฉย ๆ เพราะไม่ใช่หน้าที่ของน้อย

4. นิด้า, ชวนพิศ และสมใจ เป็นเพื่อนร่วมงานที่ดีต่อกันมาก จะคอยช่วยเหลือกันและกันเสมอ ต่อมาชวนพิศได้พยายามหลีกเลี่ยงการพบปะกับนิด้า และดูท่าทางจะโกรธด้วย นิด้าจึงมาปรึกษากับสมใจ ถ้าท่านเป็นสมใจจะทำอย่างไร

- () ก. แสดงความเห็นใจนิด้าและกล่าวว่าลืมนกับพินยังกระทบกันได้
- () ข. แสดงความเห็นใจนิด้าและแนะนำให้สืบหาสาเหตุ
- () ค. แสดงความเห็นใจนิด้าและแนะนำว่ารอให้ชวนพิศสบายใจแล้วค่อยปรับความเข้าใจกัน
- () ง. แสดงความเห็นใจนิด้าและกล่าวว่าชวนพิศไม่น่ากระทำเช่นนี้ น่าจะมาพูดคุยกันให้เข้าใจ

5. นางแดงเป็นเพื่อนบ้านซึ่งรู้จักคุ้นเคยและอยู่ในซอยเดียวกับบ้านของยุพิน นางแดงทราบว่ายุพินจะอยู่บ้านคนเดียวเสมอ จึงได้มาบอกให้ยุพินทราบว่าเมื่อคืนนี้ในซอยใกล้ ๆ กันได้มีขโมยขึ้นบ้านและได้ของไปหลายชิ้น ท่านคิดว่านางแดงทำไมจึงทำเช่นนั้น

- () ก. เพราะไม่ต้องการเห็นยุพินได้รับความเดือดร้อน
- () ข. เพราะต้องการให้ยุพินระมัดระวังมากขึ้น
- () ค. เพราะต้องการให้ยุพินหาคนมาอยู่เป็นเพื่อน
- () ง. เพราะต้องการให้ยุพินเกิดความวิตกกังวล

6. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรต้องการทำดอกไม้ประดิษฐ์ ซึ่งจะต้องซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการทำโดยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรได้มอบหมายให้นางเย็นเป็นผู้ซื้อและได้ให้เงินไปจัดซื้อ แต่เมื่อนางเย็นไปซื้อที่ร้านได้ลดราคาให้เป็นเงิน 165 บาท โดยไม่มีผู้ใดทราบ ถ้าท่านเป็นนางเย็นจะทำอย่างไร

- () ก. คืนเงินที่ทางร้านลดให้แก่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
- () ข. บอกราคาเต็มของที่ซื้อทั้งหมดให้แม่บ้านเกษตรกรทราบ
- () ค. เก็บเงินจำนวนนั้นไว้เพราะทางร้านลดให้แก่นางเย็น
- () ง. คืนเงินที่ทางร้านลดให้หลังจากหักค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปซื้อของแล้ว

7. ในการทดสอบทักษะของแม่บ้านเกษตรกร ด้านการจักสานตระกร้าจะใช้เวลา 1 ชั่วโมง เพื่อที่จะคัดเลือกผู้ที่มีความสามารถทำได้เสร็จเรียบร้อยตามกำหนดเวลา แต่นางพลอยซึ่งเป็นผู้หนึ่งที่เข้าร่วมในการทดสอบ จึงทำให้ช้าและเสร็จไม่ทันตามกำหนดเวลา ถ้าหากเพื่อน ๆ ไม่ช่วย ถ้าท่านเป็นนางพลอยจะทำอย่างไร

- () ก. ไม่ยอมรับความช่วยเหลือเพื่อจะได้รับความสามารถของตนเอง
- () ข. ไม่ยอมรับความช่วยเหลือเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนด
- () ค. ไม่ยอมรับความช่วยเหลือเพื่อรักษาศักดิ์ศรีของตนเอง
- () ง. ไม่ยอมรับความช่วยเหลือเพื่อให้ได้ผู้ที่มีความสามารถจริง

8. ขณะที่ผู้เข้าร่วมประชุมคนอื่น ๆ ได้เดินออกไปจากห้องประชุมกันหมดแล้ว นารีซึ่งออกเป็นคนสุดท้าย พบว่ามีกล่องใส่ปากกาเขียนแผ่นใสวางทิ้งอยู่ ถ้าท่านเป็นนารีจะทำอย่างไร

- () ก. หยิบกล่องใส่ปากกาเขียนแผ่นใสไปเพราะไม่มีเจ้าของ
- () ข. หยิบกล่องใส่ปากกาเขียนแผ่นใสไปสอบถามหาเจ้าของ
- () ค. ไม่หยิบกล่องใส่ปากกาเขียนแผ่นใสไปเพราะเจ้าของคิดได้ก็จะย้อนกลับมาเอา
- () ง. ไม่หยิบเอากล่องใส่ปากกาเขียนแผ่นใสไปเพราะไม่ใช่ของตนเอง

9. การประกวดงานฝีมือประเภทจักสานของแม่บ้านเกษตรกร จะมีคณะกรรมการผู้ให้คะแนนงานฝีมือของแม่บ้านเกษตรกร แต่มีกรรมการท่านหนึ่งได้รู้จักสนิทสนมและยังเคยได้รับความช่วยเหลือจากนางคำ ซึ่งเป็นแม่บ้านเกษตรกรผู้หนึ่งที่ส่งงานฝีมือเข้าไปร่วมการประกวดด้วย ถ้าท่านเป็นกรรมการผู้นั้นจะอย่างไร

- () ก. ทำหน้าที่ไปตามปกติเพื่อไม่ให้เกิดความลำเอียง
- () ข. ช่วยเหลือให้งานฝีมือประเภทจักสานของนางคำได้รับคะแนนสูง
- () ค. ทำหน้าที่ตามปกติและให้คะแนนงานฝีมือประเภทจักสานทุกชิ้นได้คะแนนเท่ากัน
- () ง. บอกเพื่อนกรรมการด้วยกันให้ช่วยคะแนนงานฝีมือประเภทจักสานของนางคำ
สูงด้วย

10. เพ็ญศิริกับเอมอรมีเรื่องทะเลาะกัน โดยเอมอรเป็นต้นเหตุของเรื่อง เมื่อผู้บังคับบัญชาทราบเรื่องจึงเรียกอารีย์ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของเอมอรมาซักถาม ถ้าท่านเป็นอารีย์จะทำอย่างไร

- () ก. ชี้แจงความเป็นจริง
- () ข. ชี้แจงเฉพาะส่วนที่เอมอรกระทำถูกต้อง
- () ค. ปฏิเสธว่าไม่ทราบเรื่องนี้
- () ง. ชี้แจงโดยโยนความผิดไปให้เพ็ญศิริ

11. นางศรีเป็นประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้เชิญชวนสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรร่วมกันทำความสะอาดบริเวณบ้านเรือนและถนนในหมู่บ้าน เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถ้าท่านเป็นสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่มท่านจะปฏิบัติอย่างไร

- () ก. เฉย ๆ ไม่ใช่ธุระปกติก็ทำอยู่แล้ว
- () ข. เป็นหน้าที่ของแม่บ้านอยู่แล้วที่จะต้องรักษาความสะอาดของบ้านเรือน
- () ค. ยินดีที่จะไปร่วมงานและชักชวนลูกหลานให้ไปช่วยกันหลาย ๆ คน
- () ง. ยินดีที่จะไปร่วมงานเพื่อสนับสนุนให้นางศรีทำงานได้สำเร็จตามความตั้งใจ

12. ในตอนเย็นผู้ใหญ่บ้านได้ประกาศออกเสียงตามสายของหมู่บ้าน ขอร้องให้คนในหมู่บ้านไปช่วยกันซ่อมถนนทางเข้าหมู่บ้านในวันรุ่งขึ้น เพราะชำรุดเสียหายทำให้การสัญจรลำบาก ถ้าท่านเป็นสมาชิกคนหนึ่ง ในหมู่บ้านนี้ท่านจะปฏิบัติอย่างไร

- () ก. ให้ความร่วมมือเพื่อทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมเมื่อมีโอกาส
- () ข. ให้ความร่วมมือเพื่อมิให้เป็นภาระเปรียบเทียบกับเพื่อนบ้าน
- () ค. ให้ความร่วมมือเพื่อหมู่บ้านจะได้เจริญก้าวหน้า
- () ง. ให้ความร่วมมือเพื่อจะได้ไม่ถูกเพื่อนบ้านตำหนิ

13. ในวันเข้าพรรษาซึ่งเป็นวันหยุดราชการ ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้ข้าราชการในสำนักงานมาร่วมกันพัฒนาบริเวณสำนักงานและภายในสำนักงาน ให้มีความสะอาดเรียบร้อยและเป็นระเบียบ ถ้าท่านเป็นข้าราชการผู้หนึ่งในสำนักงานจะทำอย่างไร

- () ก. มาร่วมพัฒนาเพื่อให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เพื่อน ๆ
- () ข. มาร่วมพัฒนาเพื่อต้องการทำงานให้ส่วนรวม
- () ค. มาร่วมกันพัฒนาเพื่อให้เป็นที่กล่าวชมของผู้ที่มาติดต่อราชการ
- () ง. มาร่วมพัฒนาเพื่อต้องการเห็นสำนักงานเป็นระเบียบเรียบร้อยและสะอาด

14. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหมู่บ้านนาแก ได้ร่วมมือกันทำกิจกรรมอาหารโปรตีน เพื่อเลี้ยงเด็กๆ ในหมู่บ้านของตนเอง โดยจะช่วยกันนำถั่วเหลืองมาคนละ 1 กิโลกรัม เพื่อใช้ประกอบเป็นอาหารโปรตีน ถ้าท่านเป็นแม่บ้านเกษตรกรในหมู่บ้านนาแกจะทำอย่างไร

- () ก. นำถั่วเหลืองมาร่วมในการทำกิจกรรมอาหารโปรตีน 1 กิโลกรัม
- () ข. นำถั่วเหลืองมาร่วมและสละเวลาที่จะมาร่วมมือทำกิจกรรมอาหารโปรตีน
- () ค. ไม่สนใจและไม่นำถั่วเหลืองมาร่วมในการทำกิจกรรมอาหารโปรตีน
- () ง. ไม่นำถั่วเหลืองมาร่วมในการทำกิจกรรมอาหารโปรตีนแต่บอกให้แม่บ้านคนอื่น

มาร่วม

15. ในการจัดนิทรรศการของสำนักงานเกษตรจังหวัด ได้มีการประกวดผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร โดยเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายจะมาช่วยงานกันด้วยความสมัครใจ ถ้าท่านเป็นเจ้าหน้าที่คนหนึ่ง ในสำนักงานจะปฏิบัติอย่างไร
- () ก. ให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มกำลังความสามารถเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
 - () ข. ให้ความช่วยเหลือเฉพาะงานที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของท่านเท่านั้น
 - () ค. ให้ความช่วยเหลือบ้างเล็กน้อย น้อย ๆ เพื่อให้ทุกคนเห็นว่าท่านก็มาช่วย
 - () ง. ให้ความช่วยเหลือเพราะจะได้เรียนรู้วิธีการหรือรูปแบบการจัดงานนิทรรศการ
16. อำเภอบรรณบุรีจะไปทำธุระในตัวอำเภอ และได้เห็นผู้ร้ายกำลังลักทรัพย์ และต่อมาถูกจับได้ ตำรวจขอร้องให้อำเภอไปเป็นพยาน ถ้าท่านเป็นอำเภอจะทำอย่างไร
- () ก. ไปเป็นพยานให้เพราะเป็นการกระทำที่ถูกต้อง
 - () ข. ไปเป็นพยานให้เพราะจะได้จับผู้กระทำความผิดไปลงโทษตามกฎหมาย
 - () ค. ไปเป็นพยานให้เพราะจะได้ไม่ถูกตำหนิว่าไม่ให้ความร่วมมือ
 - () ง. ไปเป็นพยานให้เพราะเป็นการกระทำที่ไม่ขัดต่อศีลธรรม
17. วาริเป็นเจ้าหน้าที่ซึ่งบรรจุมาใหม่ ทำแผนการปฏิบัติงานไม่ได้ จึงขอร้องให้แรมจันทร์ช่วยอธิบาย ถ้าท่านเป็นแรมจันทร์จะปฏิบัติอย่างไร
- () ก. ช่วยอธิบายให้วาริฟังพอเป็นแนวทาง
 - () ข. ช่วยอธิบายให้วาริฟังจนเข้าใจและสามารถทำได้
 - () ค. ขอเลื่อนเป็นวันพรุ่งนี้ถึงจะอธิบายให้ฟัง
 - () ง. ตอบปฏิเสธเพราะจะต้องรีบไปปฏิบัติงาน ไม่มีเวลา
18. ในขณะที่มีนาไปติดต่อราชการที่ศาลากลางจังหวัด ได้มีหญิงสาวคนหนึ่งได้มาขอร้องให้ช่วยกรอกข้อความลงในแบบฟอร์มการเสียภาษีเงินได้ให้ เพราะเธอเขียนหนังสือไม่ได้ ถ้าเป็นท่านเป็นนาจะทำอย่างไร
- () ก. เพื่อเป็นแก่ประโยชน์ของรัฐบาลจึงช่วยเหลือ
 - () ข. บอกปฏิเสธไปเพราะรีบทำธุระ
 - () ค. แนะนำให้หญิงผู้นั้นไปพบเจ้าหน้าที่สรรพากร
 - () ง. ช่วยกรอกแบบการเสียภาษีเงินได้ให้แก่หญิงผู้นั้น

19. นุชต้องการเอกสารหรือหนังสือเกี่ยวกับการถนอมอาหาร เพื่อที่จะนำไปถ่ายทอดให้กับแม่บ้านเกษตรกร จึงได้ปรึกษากับอาจารย์ซึ่งเป็นอาจารย์สอนวิชาคหกรรมศาสตร์ ในวิทยาลัยอาชีวะแห่งหนึ่ง ถ้าท่านเป็นอาจารย์จะทำอย่างไร
- () ก. ช่วยค้นหาและแนะนำหนังสือเกี่ยวกับการถนอมอาหารให้นุชทราบ
 - () ข. ให้นุชยืมหนังสือและเอกสารเกี่ยวกับการถนอมอาหาร
 - () ค. แนะนำให้นุชไปหาอาจารย์ท่านอื่น
 - () ง. บอกปฏิเสธไปว่าไม่ทราบ
20. ขณะที่ตารณีกำลังปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงาน ได้มีนักศึกษา 2 คนเข้ามาติดต่อและบอกให้ทราบว่าขอสอบถามเกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และการทำงานของสำนักงานและเจ้าหน้าที่เพื่อนำไปทำรายงานส่งอาจารย์ ถ้าท่านเป็นตารณีจะปฏิบัติเช่นไร
- () ก. ให้คำอธิบายอย่างเสียมิได้ เพราะเสียเวลาปฏิบัติงาน
 - () ข. ให้คำอธิบายและช่วยค้นเอกสารที่เกี่ยวข้องให้นำไปประกอบด้วย
 - () ค. นัดให้มาพบวันอื่น เพราะวันนี้ไม่อยากเสียเวลาอธิบาย
 - () ง. ตอบปฏิเสธที่จะให้คำแนะนำ
21. ในวันหยุดน้อยได้ไปขายของที่ระลึกที่บริเวณวัดพระแก้ว เช่นเดียวกับผู้ชายคนอื่น ๆ เมื่อมีนักท่องเที่ยวต่างชาติมาซื้อของ ผู้ชายคนอื่น ๆ มักจะขายของที่ระลึกแพงกว่าปกติ เพราะคิดว่าการท่องเที่ยวต่างชาติส่วนมากต้องมีเงิน ถ้าท่านเป็นน้อยจะทำอย่างไร
- () ก. ขายของที่ระลึกในราคาที่แพงกว่าปกติเช่นเดียวกับผู้ชายคนอื่น
 - () ข. ขายของที่ระลึกแพงกว่าผู้ชายคนอื่น ๆ
 - () ค. ขายของที่ระลึกในราคาปกติ
 - () ง. ขายของที่ระลึกต่ำกว่าราคาต้นทุน
22. ขณะที่นารีกำลังเดินกลับบ้าน พบชนะซึ่งเป็นน้องชายชกต่อยอยู่กับมันส์ที่ตัวเล็กกว่าและนารีก็ทราบดีว่ามันส์เป็นเด็กเกเร ถ้าท่านเป็นนารีจะทำอย่างไร
- () ก. สั่งให้ทั้งคู่หยุดชกต่อยกันและสอบถามสาเหตุ
 - () ข. สั่งให้ทั้งคู่หยุดชกต่อยกันและแยกย้ายกันกลับบ้าน
 - () ค. สั่งให้ทั้งคู่หยุดชกต่อยกันและนำไปพบกับผู้ใหญ่ของทั้งสองฝ่ายให้ตัดสิน
 - () ง. เฉย ๆ เพราะไม่ชอบมันส์อยู่แล้วและชนะก็ได้เปรียบกว่า

23. ศจีเป็นคนที่ชอบประจบประแจงผู้บังคับบัญชา ทำให้เพื่อน ๆ หลายคนในสำนักงานไม่พอใจ รวมทั้งศิริด้วย และวันหนึ่งศิริได้ทราบว่าเพื่อน ๆ ได้วางแผนที่จะแกล้งศจี ถ้าท่านเป็น ศิริจะทำอย่างไร

- () ก. บอกให้ศจีทราบเพราะไม่เห็นด้วยที่เพื่อน ๆ จะร่วมกันแกล้งศจี
- () ข. บอกให้ศจีทราบเพื่อจะได้แก้ไขตนเอง
- () ค. บอกให้ศจีทราบเพื่อจะได้ระวังตัว
- () ง. เจย ๆ เพราะต้องการให้ศจีถูกเพื่อน ๆ แกล้ง

24. นวลและเชียวเป็นเพื่อนรักกันมาก เย็นวันหนึ่งนวลได้เอาก้อนหินขว้างไล่หมา แต่ไปถูกไฟหน้ารถประจำตำแหน่งของผู้บังคับบัญชา โดยไม่มีใครเห็นนอกจากเชียว ซึ่งเมื่อผู้บังคับบัญชาทราบและหาตัวผู้กระทำไม่ได้ จึงตัดสินใจให้ทุกคนช่วยกันออกเงินเพื่อซื้อหลอดไฟหน้ารถมาเปลี่ยนใหม่ ถ้าท่านเป็นเชียวจะทำอย่างไร

- () ก. บอกให้ผู้บังคับบัญชาว่าเด็กซึ่งมาเล่นในบริเวณนี้เป็นผู้ทำก็ได้
- () ข. บอกผู้บังคับบัญชาว่านวลเป็นผู้ทำหลอดไฟหน้ารถแตก
- () ค. บอกผู้บังคับบัญชาว่าจะหาผู้ทำผิดมาซื้อหลอดไฟชุดใช้แต่จะไม่บอกว่าเป็นใคร
- () ง. บอกผู้บังคับบัญชาว่าไม่เห็นด้วยที่จะให้ทุกคนมารับความผิดนี้

25. ประสิทธิ์เป็นน้องที่ประพิศรักมาก แต่ประสิทธิ์มีนิสัยเกเรจะชอบก่อเรื่องทะเลาะวิวาทกับเพื่อนอยู่เสมอ วันหนึ่งประสิทธิ์ได้ก่อเรื่องทะเลาะกับเพื่อนก่อน ถ้าท่านเป็นประพิศจะทำอย่างไร

- () ก. ลงโทษประสิทธิ์ทันทีเพื่อไม่ให้ไปก่อเรื่องทะเลาะวิวาทกับเพื่อน ๆ อีก
- () ข. ลงโทษประสิทธิ์เมื่อสอบถามแล้วเป็นฝ่ายผิดจริง
- () ค. ไม่ลงโทษประสิทธิ์เพราะกลัวน้องจะเสียใจ
- () ง. ไม่ลงโทษประสิทธิ์เพราะกลัวน้องจะแสดงความก้าวร้าวเกรงมากขึ้น

26. นิภาได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้เข้าร่วมประชุม ณ สำนักงานเกษตรจังหวัด นิภาจึงนัดหมายกับถาวรซึ่งเป็นพนักงานขับรถยนต์ประจำสำนักงานเกษตรอำเภอระโนด โดยสั่งให้ถาวรมาถึงสำนักงานเวลา 7.00 น. นิภาได้รอถาวรจนกระทั่งเวลา 8.30 น. ถาวรจึงได้มาถึง ถ้าท่านเป็นนิภาจะปฏิบัติอย่างไร เพราะเท่าที่ผ่านมาถาวรมีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาเสมอ

- () ก. ทำบันทึกเสนอให้เกษตรอำเภอทราบเพื่อลงโทษถาวรที่ทำให้เสียเวลา
- () ข. ว่ากล่าวตักเตือนถาวรเพราะทำให้เสียเวลา
- () ค. สอบถามหาสาเหตุเพื่อหาทางแก้ไข
- () ง. ทำบันทึกเสนอให้เกษตรอำเภอทราบ เพื่อพิจารณาเปลี่ยนพนักงานขับรถใหม่

27. ศักดิ์สิทธิ์เป็นเกษตรอำเภอแฉ่ง ได้สั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำรายงานผลปฏิบัติงานของตนเอง เพื่อนำมาประกอบการพิจารณา เสนอรายชื่อผู้ที่ควรจะได้รับ 2 ชั้น และกานดาเป็นผู้หนึ่งซึ่งอยู่ในข่ายที่จะได้ 2 ชั้น แต่เผชิญกานดาได้มีปากเสียงกันอย่างรุนแรงกับภรรยาของศักดิ์สิทธิ์ ถ้าท่านเป็นศักดิ์สิทธิ์จะปฏิบัติอย่างไร

- () ก. คัดรายชื่อของกานดาออกจากข่ายของผู้ที่จะได้รับการพิจารณาให้ 2 ชั้น
- () ข. จัดรายชื่อของกานดาให้อยู่ในอันดับสุดท้ายของรายชื่อผู้ที่ได้รับการพิจารณาให้ 1 ชั้น
- () ค. พิจารณาไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้
- () ง. พิจารณาคัดคนอื่นก่อนที่จะพิจารณากานดา

28. นิมฟ์ได้นัดหมายกับแม่บ้านเกษตรกรจำนวน 5 คน ซึ่งมีฝีมือในการจักสานและผ่านการคัดเลือกมาแล้ว เพื่อจะส่งไปเข้าร่วมการแข่งขันในระดับจังหวัด แต่ปรากฏว่าเมื่อถึงวันนัดหมายแม่บ้านเกษตรกรจำนวน 2 คน ไม่สามารถไปร่วมการแข่งขันได้ เนื่องจากป่วยถ้าท่านเป็นนิมฟ์จะทำอย่างไร

- () ก. ยกเลิกการเดินทางไปร่วมการแข่งขันตลอดไป
- () ข. ไปร่วมการแข่งขันตามปกติ โดยหาแม่บ้านเกษตรกรเพิ่มอีก 2 คน
- () ค. ไปร่วมการแข่งขันตามปกติ โดยนำแม่บ้านเกษตรกรทั้ง 3 คนไป
- () ง. ยกเลิกการเดินทางไปร่วมการแข่งขัน โดยรอโอกาสครั้งต่อไป

29. ศจีเพื่อนร่วมงานของสมหญิง ได้บอกว่ามารศรีเพื่อนร่วมงานคนใหม่เป็นคนปากร้าย เพราะเคยได้ยินชื่อเสียงของเธอผู้นี้ และยังห้ามสมหญิงว่าถ้าไม่จำเป็นก็อย่าไปคบหาด้วยถ้าท่านเป็นสมหญิงจะปฏิบัติอย่างไร
- () ก. ไม่คบหากับมารศรี เพราะเชื่อตามที่ศจีบอก
 - () ข. คบหากับมารศรี เพราะต้องการมีเพื่อนใหม่
 - () ค. คบหากับมารศรี เพราะไม่เชื่อตามที่ศจีบอก
 - () ง. คบหากับมารศรี เพราะต้องการทราบว่ามารศรีเป็นคนปากร้ายจริงหรือไม่
30. ในสัปดาห์ที่ผ่านมาทางเกษตรอำเภอรอนด สังกัดเห็นว่าสมจิตเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรมาทำงานสายและออกจากที่ทำงานตอนบ่ายสองโมงเสมอ ถ้าท่านเป็นทนายจะปฏิบัติอย่างไร
- () ก. เรียกสมจิตมาสอบถามเพื่อทราบปัญหา
 - () ข. ไม่สนใจว่าสมจิตจะเป็นอย่างไร
 - () ค. สอบถามจากผู้ร่วมงานคนอื่น ๆ
 - () ง. โกรธและคาดโทษสมจิตไว้
31. ถ้าท่านมีความจำเป็นต้องออกไปทำธุระกิจส่วนตัวในเวลาราชการ โดยใช้เวลาในช่วงบ่ายโมงจนถึงเวลาหลังเลิกงาน ท่านคิดว่าจะทำอย่างไร
- () ก. ออกไปโดยไม่บอกผู้ใดเลย
 - () ข. บอกให้ผู้บังคับบัญชาทราบและทำใบลากิจ
 - () ค. บอกทุกคนว่าจะเข้าไปในตำบลเพื่อนัดหมายแม่บ้านเกษตรกร
 - () ง. บอกเพื่อนให้ทราบว่าจะออกไปทำธุระส่วนตัวและจะไม่กลับมาทำงานอีก
32. แต้วชัยรถจักรยานยนต์เข้าไปในตัวเมือง ขณะที่ขับไปถึงสี่แยกก็พอติไฟแดง ซึ่งขณะนั้นเป็นเวลา 22.00 น. และถนนสายนี้ไม่ค่อยมีรถแล่นไปมามากนัก ถ้าท่านเป็นแต้วจะทำอย่างไร
- () ก. ขับรถฝ่าไฟแดงไปโดยไม่จอดรอให้ไฟเขียวขึ้นก่อนจึงขับต่อไป
 - () ข. ตู้อ้ายตู่ขว้างถ้าไม่มีจราจรอยู่บริเวณนั้นก็ขับฝ่าไฟแดงไปเลย
 - () ค. หยุดรอให้สัญญาณไฟเขียวขึ้นจึงขับต่อไป
 - () ง. หยุดตู่ตู่ขว้างและขว้างว่ามีรถผ่านไปมาหรือไม่แล้วจึงขับฝ่าไฟแดงไป

33. สถานที่ราชการแห่งหนึ่ง ได้ติดสัญญาณบอกให้ทราบว่าทางไหนเป็นประตูทางเข้าและทางออกเพื่อความสะดวกของผู้ที่เข้าออกหรือผู้ที่มาติดต่อราชการ อารยาได้ขับรถยนต์เข้ามาเพื่อติดต่อราชการ โดยขับผ่านเข้ามาทางด้านประตูทางออก ถ้าเป็นท่านจะปฏิบัติอย่างไร
- () ก. กระทำเช่นเดียวกับอารยา
 - () ข. กระทำตามสัญญาณซึ่งสถานที่ราชการนั้นกำหนด
 - () ค. กระทำเช่นเดียวกับอารยาหากไม่มีรถสวนออกมา
 - () ง. จอดรถไว้ภายนอกสถานที่ราชการนั้น
34. สำนักงานของสมิครได้ประกาศไม่ให้ข้าราชการทุกคนออกไปรับประทานอาหารก่อนเวลา 12.00 น. เนื่องจากไม่มีความเป็นระเบียบและเมื่อมีผู้มาติดต่อราชการแล้วมักจะ ไม่ค่อยพบเจ้าหน้าที่ ทำให้ต้องเสียเวลาคอย แต่สมิครยังคงออกไปรับประทานอาหารก่อนเวลาเสมอ ถ้าท่านเป็นสมิครจะปฏิบัติอย่างไร
- () ก. ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติตามเพราะมีเวลาว่างไม่พร้อมกัน
 - () ข. ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติตามเพราะผู้บังคับบัญชา ไม่ได้ยู่สำนักงานตลอดเวลา
 - () ค. ปฏิบัติตามเพื่อที่จะให้ความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อราชการได้รวดเร็ว
 - () ง. ปฏิบัติตามเพราะเป็นกฎระเบียบที่ทุกคนจะต้องถือปฏิบัติเพื่อเป็นแบบอย่างเดียวกัน
35. ในขณะที่มีรถแล่นไปมาบนท้องถนนจำนวนมาก และท่านก็ต้องการที่จะข้ามถนนไปยังฝั่งตรงกันข้าม ท่านจะปฏิบัติอย่างไร
- () ก. ข้ามถนนตรงทางม้าลายเพื่อความปลอดภัยของตัวท่านเอง
 - () ข. ข้ามถนนตรงบริเวณใดก็ได้เพราะมีธุระรีบด่วน
 - () ค. ข้ามถนนตรงบริเวณใดก็ได้เพราะผู้ขับขี่จะต้องหยุดให้ผู้ข้ามถนนได้ข้ามไปก่อนเสมอ
 - () ง. ข้ามถนนตรงทางม้าลายเพื่อความปลอดภัยและปฏิบัติตามกฎจราจร

36. ถ้ามีหน่วยแพทย์เคลื่อนที่มาให้การบริการแก่ประชาชน ณ บริเวณศาลาประชาคมอำเภอ ซึ่งมีผู้มารับการรักษาเป็นจำนวนมาก จึงต้องเข้าคิวรอขณะที่ท่านเป็นผู้หนึ่งที่กำลังรอรับการตรวจอยู่นั้น มีชายชราคนหนึ่งเดินเข้ามาแทรกอยู่ข้างหน้าท่าน เพื่อที่จะรอรับการตรวจก่อน ท่านจะทำอย่างไร

- () ก. บอกชายชราว่าจะต้องไปต่อคิวข้างหลังสุด
- () ข. บอกแพทย์ให้ทราบว่ามีชายชรามารอตรวจอยู่คนหนึ่ง เพื่อให้แพทย์เรียกชายชราผู้นั้นมารับการตรวจก่อน
- () ค. ยอมให้ชายชรายืนแทรกอยู่ข้างหน้าท่านเพราะคิดว่าชายชราจะได้รับการตรวจก่อนเร็วขึ้น
- () ง. บอกให้ชายชราเดินไปแทรกอยู่หน้าสุดเพื่อที่จะได้รับการตรวจเร็วขึ้น

37. วันนั้นวลจะต้องเข้าไปในหมู่บ้าน เพราะนัดหมายกับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเอาไว้เพื่อจะเลือกประธานกลุ่ม แต่บังเอิญรถจักรยานยนต์ของวลเสียและได้นำเข้าร้านซ่อมจะได้ในวันพรุ่งนี้ วลจึงได้ขอยืมรถของศิริซึ่งเพิ่งจะออกมาใหม่ได้เพียง 1 เดือน ท่านคิดว่าศิริจะทำอย่างไร

- () ก. ให้นวล์ยืมรถจักรยานยนต์เพราะไม่ต้องการให้เพื่อนผิดหวัง
- () ข. ให้นวล์ยืมรถจักรยานยนต์ไปเพราะนวลเอาไปทำธุระจริง ๆ
- () ค. ไม่ให้นวล์ยืมเพราะเพิ่งจะออกมาได้เพียงเดือนเดียว
- () ง. ไม่ให้นวล์ยืมเพราะผิดหวังสักครั้งไม่น่าจะมีปัญหา

38. โครงการณรงค์ให้ประชาชนหันมาสนใจคุณค่าของวัสดุพื้นบ้าน เป็นโครงการพิเศษ โดยจะใช้ข้าราชการที่อาสาสมัครเป็นผู้ออกปฏิบัติงาน ในช่วงวันหยุดราชการซึ่งมีระยะเวลาในการณรงค์ 1 ปี เมื่อประណมทราบเรื่องจึงได้มาชวนเพียงใจเพื่อที่จะอาสาออกปฏิบัติงานในโครงการนี้ร่วมกับข้าราชการผู้อื่น ถ้าท่านเป็นเพียงใจจะทำอย่างไร

- () ก. ตอบตกลงเพราะต้องการช่วยเหลืองานของส่วนรวม
- () ข. ตอบตกลงเพราะต้องการช่วยงานพัฒนาชนบทให้มีการนำวัสดุที่มีมาใช้ประโยชน์
- () ค. ตอบตกลงเพราะมีเวลาว่าง
- () ง. ตอบตกลงเพราะต้องการเห็นโครงการนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

39. เมื่อมีการเชิญชวนให้มีการบริจาค สิ่งของ เครื่องใช้ เงิน เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมในจังหวัดหนึ่ง ท่านคิดว่าจะทำอย่างไร

- () ก. ร่วมบริจาคเพราะผู้ที่ประสบภัยอยู่ในภาวะที่กำลังเดือดร้อน
- () ข. ร่วมบริจาคเพราะเป็นการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน
- () ค. ไม่ร่วมบริจาคเพราะรัฐบาลให้ความช่วยเหลืออยู่แล้ว
- () ง. ไม่ร่วมบริจาคเพราะมีผู้บริจาคมามากแล้ว

40. สำนักงานของวรรณิได้จัดงานวันเด็กขึ้น และได้ขอบริจาคจากเจ้าหน้าที่ทุก ๆ คน คนละ 200 บาท เพื่อใช้สมทบทุนในการเตรียมงาน อาหาร และของขวัญให้แก่เด็ก ๆ ซึ่งจะมาร่วมสนุกในวันเด็ก ถ้าท่านเป็นวรรณิจะทำอย่างไร

- () ก. ไม่เห็นด้วยกับการจัดงานวันเด็กเพราะทำให้เจ้าหน้าที่เดือดร้อน
- () ข. เห็นด้วยกับการจัดงานวันเด็กเพราะจะทำให้เด็กได้ทั้งความรู้และเห็นว่าผู้ใหญ่ให้ความสำคัญกับเด็ก ๆ
- () ค. เห็นด้วยกับการจัดงานวันเด็กเพราะจะทำให้บุคคลทั่วไปรู้จักหน่วยงานนี้
- () ง. เห็นด้วยกับการจัดงานวันเด็กเพราะจะทำให้เจ้าหน้าที่ทุกคนได้มีโอกาสทำประโยชน์เพื่อเด็ก ๆ

41. สุรามีโอกาสได้ไปเที่ยวกรุงเทพฯ เป็นครั้งแรกจึงได้เตรียมเงินติดตัวไปจำนวน 7,000 บาท เพื่อใช้จ่ายและซื้อสิ่งของ ถ้าท่านเป็นสุริจะใช้จ่ายและเลือกซื้อสิ่งของอย่างไร

- () ก. เลือกซื้อเฉพาะสิ่งที่จำเป็นและมีประโยชน์
- () ข. เลือกซื้อทุกสิ่งที่ต้องการโดยคำนึงถึงประโยชน์
- () ค. เลือกซื้อทุกสิ่งที่ต้องการโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์
- () ง. ไม่ซื้อสิ่งใดเลยเพราะดูแล้วสินค้าที่ใดก็มีเหมือนกัน

42. อรจิตรได้จัดสรรเงินรายได้แต่ละเดือน โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายภายในบ้าน ค่าใช้จ่ายส่วนตัว เก็บบางส่วนไว้สำหรับเวลาเจ็บไข้ หรือมีความจำเป็นจะต้องใช้เงิน เป็นต้น ถ้าหากท่านเป็นอรจิตรท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

- () ก. กระทำเช่นเดียวกับอรจิตรเพราะเป็นวิธีการที่ดี
- () ข. กระทำเช่นเดียวกับอรจิตรเพราะจะได้ไม่มีปัญหาเรื่องเงินไม่พอใช้จ่าย
- () ค. กระทำเช่นเดียวกับอรจิตรเพราะจะได้ใช้จ่ายอย่างระมัดระวังไม่ฟุ่มเฟือย
- () ง. ไม่กระทำเช่นเดียวกับอรจิตรเพราะถ้าไม่พอใช้จ่ายก็มีแหล่งให้กู้มากมาย

43. อรทัยและสามีเป็นผู้ที่มีเพื่อนฝูงมาหาบ่อย แต่เธอไม่เคยชวนเพื่อน ๆ ออกไปรับประทานอาหารที่ร้านเลย นอกจากซื้ออาหารสดมาปรุงเลี้ยงเพื่อน ๆ ท่านคิดว่าอรทัยและสามีของเธอซึ่งมีรายได้เพียงเดือนเดือนเป็นคนเช่นไร

- () ก. เป็นผู้ที่มีฐานะของตนเองไม่พียงเพื่อไปตามสภาพสังคมปัจจุบัน
- () ข. เป็นคนไม่น่าคบเลย เพื่อนฝูงมาหาไม่ต้อนรับขับสู้ให้เต็มที่
- () ค. เป็นผู้มีความทะเยอทะยานทางเศรษฐกิจไม่ค่อยดี
- () ง. เป็นคนสมถะรู้จักอดออมใช้จ่ายแต่พอดี

44. นิลวรรณเป็นคนที่ชอบแต่งตัว ซึ่งเธอจะมีวิธีการที่จะแต่งตัวให้ดูเก๋และทันสมัย โดยไม่ต้องซื้อของใช้ เครื่องประดับ และเสื้อผ้าที่มีราคาแพง ๆ เลย แต่เธอจะเลือกซื้อของที่มีราคาปานกลาง และสามารถใช้ได้หลาย ๆ โอกาส ท่านคิดว่านิลวรรณทำไมจึงทำเช่นนั้น

- () ก. เพราะสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้ต้องกระเป๋ยดกระเสียน
- () ข. เพราะมีรายได้น้อยจึงไม่สามารถที่จะใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยได้
- () ค. เพราะเป็นผู้ที่รู้จักใช้จ่ายให้เหมาะสมกับรายได้ของตนเอง
- () ง. เพราะเป็นผู้ที่ชอบแต่งตัวจึงจำเป็นต้องเลือกซื้อของที่มีราคาปานกลางเพื่อที่จะซื้อได้จำนวนมาก

45. มาลีได้จัดงานเลี้ยงสังสรรค์กันระหว่างเพื่อนฝูงที่สนิทสนมประมาณ 10 คน เนื่องในโอกาสที่มาลีได้ 2 ชั้น ถ้าท่านเป็นมาลีจะจัดงานเลี้ยงที่ร้านด้วยเหตุใด

- () ก. จัดเลี้ยงที่โรงแรมชั้นหนึ่ง
- () ข. จัดเลี้ยงที่ร้านอาหารชั้นหนึ่ง
- () ค. จัดเลี้ยงที่ร้านอาหารทั่ว ๆ ไป
- () ง. จัดเลี้ยงที่บ้าน

46. อนงค์ได้รู้จักกับมานีซึ่งตามอด แต่ปัจจุบันเธอได้สอนหนังสืออยู่ที่วิทยาลัยแห่งหนึ่ง เธอได้เล่าว่าชีวิตของเธอลำบากมาก และเติบโตมาจากสถานสงเคราะห์คนพิการ เธอจึงได้แบ่งเงินรายได้ของเธอส่วนหนึ่งให้กับสถานสงเคราะห์คนพิการที่เคยให้ความช่วยเหลือเธอมา ถ้าท่านเป็นอนงค์ท่านคิดว่ามานีเป็นคนเช่นไร

- () ก. เป็นคนมีจิตใจดีงาม
- () ข. เป็นผู้ที่มีความกตัญญู
- () ค. เป็นคนที่น่าคบหา
- () ง. เป็นคนที่มีความผูกพันกับความหลัง

47. อรุณีกับสุนีย์เป็นเพื่อนรักกัน และอรุณีเคยไปอาศัยอยู่กับครอบครัวของสุนีย์เมื่อสมัยเรียนหนังสือด้วยกัน ซึ่งคุณแม่ของอรุณีก็ได้รักใคร่เอ็นดูอรุณีเหมือนลูกคนหนึ่ง ปัจจุบันอรุณีได้งานในจังหวัดหนึ่งและมีโอกาสผ่านไปทางบ้านของสุนีย์ ถ้าท่านเป็นอรุณีจะปฏิบัติอย่างไร

- () ก. ไปเยี่ยมเยียนคุณแม่ของสุนีย์ถ้ามีเวลา
- () ข. ตั้งใจที่จะแวะไปเยี่ยมเยียนของคุณแม่สุนีย์
- () ค. ไว้โอกาสหน้าค่อยตั้งใจมาเยี่ยมเยียนโดยเฉพาะ
- () ง. ไม่ไปเยี่ยมเยียนเพราะทราบข่าวว่าคุณแม่ของสุนีย์ยังแข็งแรงอยู่

48. อรุณชได้เดินทางกลับมาเยี่ยมบ้าน และเธอได้ออกไปซื้อของกับคุณแม่ของเธอที่ตลาด จึงพบอาจารย์สุนันทา ซึ่งเคยสอนเมื่อเธอยังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษา ถ้าท่านเป็นอรุณชปฏิบัติอย่างไร

- () ก. เดินผ่านไปโดยไม่ทักทายอาจารย์
- () ข. ทลบน้าอาจารย์โดยเดินเลี้ยวไปทางด้านอื่น
- () ค. เข้าไปทักทายอาจารย์ด้วยความสุภาพอ่อนน้อม
- () ง. ไม่เข้าไปทักทายเพราะคิดว่าอาจารย์คงจำไม่ได้

49. ขณะที่คุณแดงสามารถสอบเข้าทำงานราชการได้และมีรายได้จากการทำงานพิเศษคือการหาลูกค้าประกันชีวิตของบริษัทแห่งหนึ่ง แต่แม่ของคุณแดงก็ยังคงรับจ้างทำงานตามบ้านเพื่อส่งเสียให้ลูกๆ อีก 2 คน ให้ได้ศึกษาต่อในชั้นประโยควิชาชีพ ถ้าท่านเป็นแดงจะทำอย่างไร
- () ก. ส่งเงินให้แม่ใช้เดือนละ 1,000 บาท
 - () ข. รับภาระส่งเสียน้องทั้งสองคน
 - () ค. ให้แม่หยุดรับจ้างทำงานบ้านและส่งเสียน้อง ๆ ให้เรียนต่อ
 - () ง. เป็นหน้าที่ของแม่ที่จะต้องหาเลี้ยงลูกจึงไม่จำเป็นต้องช่วยเหลือ
50. ปราณีได้ทราบว่าป้าซึ่งเป็นพี่สาวของแม่และเคยส่งเสียให้ปราณีได้เรียนต่อจนสำเร็จไม่สบายมาก ต้องเข้ารับรักษาตัวที่โรงพยาบาล ถ้าท่านเป็นปราณีจะทำอย่างไร
- () ก. ไปเยี่ยมป้าเพื่อให้มีกำลังใจมากขึ้น
 - () ข. ไปเยี่ยมและอยู่ดูแลป้า
 - () ค. ไปเยี่ยมและช่วยออกค่ารักษาให้ป้า
 - () ง. ไม่ไปเยี่ยมป้าเพราะใจไม่ดีที่จะเห็นคนป่วยอื่น ๆ ในโรงพยาบาล

เฉลย

แบบสำรวจพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตร ตัวเลขในคำตอบข้อ ก. ข. ค. และ ง. คือค่าคะแนนระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมที่ใช้ในการตรวจสอบคำตอบของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรในการตอบแบบสำรวจ ซึ่งมีอยู่ 4 ระดับคือ 1 คะแนนเท่ากับไม่พึงประสงค์, 2 คะแนนเท่ากับพึงประสงค์น้อย, 3 คะแนนเท่ากับพึงประสงค์มาก และ 4 คะแนนเท่ากับพึงประสงค์มากที่สุด

ตารางคำตอบ

สถานการณ์	ค่าคะแนนคำตอบ			
	ก	ข	ค	ง
1	2	3	4	1
2	3	2	4	1
3	3	4	2	1
4	2	3	4	1
5	4	3	2	1
6	4	2	1	3
7	2	4	1	3
8	1	4	3	2
9	4	2	3	1
10	4	2	3	1
11	1	2	4	3
12	3	2	4	1
13	1	4	2	3

ตารางคำตอบ (ต่อ)

สถานการณ์	ค่าคะแนนคำตอบ			
	ก	ข	ค	ง
14	3	4	1	2
15	4	1	2	3
16	3	4	2	1
17	3	4	2	1
18	2	1	3	4
19	3	4	2	1
20	3	4	2	1
21	3	2	4	1
22	3	2	4	1
23	4	2	3	1
24	1	4	3	2
25	3	4	1	2
26	2	3	4	1
27	1	2	4	3
28	1	3	4	2
29	1	2	3	4
30	4	1	3	2
31	2	4	1	3
32	1	2	4	3
33	1	4	2	3
34	2	1	3	4

ตารางคำตอบ (ต่อ)

สถานการณ์	ค่าคะแนนคำตอบ			
	ก	ข	ค	ง
35	3	2	1	4
36	1	3	4	2
37	4	3	2	1
38	2	3	1	4
39	4	3	2	1
40	1	4	3	2
41	4	3	2	1
42	2	4	3	1
43	4	1	2	3
44	3	2	4	1
45	1	2	3	4
46	3	4	2	1
47	3	4	2	1
48	1	2	4	3
49	2	3	4	1
50	3	2	4	1

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล : นางสาวจิรพรรณ พินศิริกุล

วัน เดือน ปีเกิด : 20 กุมภาพันธ์ 2501

จังหวัดที่เกิด : นครศรีธรรมราช

วุฒิการศึกษา : - ระดับประโยควิชาชีพ (เกษตรกรรม) วิทยาลัยเกษตรกรรมตรัง 2521
 - ระดับประโยควิชาชีพชั้นสูง (เกษตรกรรม) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเกษตรนครศรีธรรมราช 2523
 - ระดับปริญญาตรี เทคโนโลยีการเกษตรบัณฑิต (สัตวศาสตร์) สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ 2525

ประวัติการทำงาน : - นักวิชาการสัตวบาล ระดับ 3 สถานีพืชอาหารสัตว์มุกดาหาร 2526-2527
 - นักวิชาการสัตวบาล ระดับ 3 ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นราธิวาส 2527-2528
 - นักวิชาการสัตวบาล ระดับ 4 สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์สุราษฎร์ธานี 2528-2529
 - ปัจจุบัน นักวิชาการสัตวบาล ระดับ 4 ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต 9 จังหวัดสงขลา